

Két ajándékfüzet: Mezőgazdasági gépek kezelése. — A halak rovarellenességel.

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.

Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt:

Egész évre 8 P.

Félévre 4 P.

Negyedévre 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam 51. szám.

Vasárnap december 16.

AZ UTAK.

— *Irta: Várnai Ferenc.* —

Ha végig tekintünk a világtörténelmen, azt látjuk, hogy a városok nagyrésze folyóvizek partján alakult. Bár az első telepek, az ugynevezett erődök vagy várak, többnyire a hegyek oldalában avagy éppenséggel a hegytetőkön létesültek, még sem volt meg ezeknek az adottságuk

arra, hogy nagyvárosokká fejlődhessenek. Ennek főként az a magyarázata, hogy e várak élelmezésüket illetően a szoroson vett környékükre szorítkozhattak csupán, nem lévén akkor még a mai értelemben vett utak. Láthatjuk tehát, hogy az utak már akkor is jelentős szereppel bírtak az em-

A gyermekek hónapja.

December a gyermekek hava. Ebben a hónapban szerte a világon számtalan gyermekünnepélyt és mulatságot rendeznek, melyeknek mindegyikéből kicsendül ez a három szó: „Szeresd a gyermeket!“ Képünk egy spanyol tréfás gyermekünnepélyt mutat be, melyen a bekötött szemű gyermekek egymást forró csokoládéval leöntött kaláccsal etetik. Természetesen alaposan összemazsolják egymást, a nézők nem kis mulatságára.

beriség életében. Mert az utak nemcsak a közlekedést teszik könnyebbé, nemcsak a gazdasági életet erősítik ezáltal, hanem a nagy távolságok összekötésével szabaddá teszik mindazt, ami életre hívott az ember alkotó szelleme. Így alakultak a folyók partján a városok, így fokozódott sokszor bámulatos módon azok kulturája, mert annak idején a víz a legjobb és legolcsóbb utnak bizonyult. Köves utakat csak ritkán, elvétele építettek, többnyire hadjáratok idején. Rendszeres utépités pedig főként a múlt század elejétől számítódik.

A jobbágyság felszabadítása és újabb falvak alakulása adta meg az utépités igazi lendületét. De hogy mit jelent valóban a távolságok legyőzése, azt a vasutak igazolják leginkább. Ki ne hallott volna ama időkről, amikor az utazás négy-öt hétig is eltartott Kolozsvártól Budapestig — szekéren. Ma ugyanezt az utat nem egy egész nap alatt tehetjük meg: vonaton. Száz évvel ezelőtt, ha az osztrákok császárságának üzenete volt a török szultánhoz, akkor azt hetekig, sőt hónapokig vitte a futár. Ma ellenben tízpercen belül amerikai ismerősünkkel is beszélhetünk — majd csaknem úgy, mint a szomszédunkkal — telefonon, melynek az óceánon át nincs is vezetéke. Csak úgy a pusztá levegőn suhan át a szó . . .

Még is csak nagy dolog a tudás! A kultúra! — Így kiáltanak fel sokan. Valóban nagy dolog. Nagy, mert hasznos. Hasznosságában rejlik a legnagyobb áldása. Nem érezzük-e napjainkban is a tudásnak, a műveltségnek nagy, hatalmas átalakító erejét? És nem tudja-e ma már az iskolásgyermek is, hogy az utolsó száz esztendőben nagyobb haladást tett az emberiség, mint azelőtt évezredek át? Ezt bizony mind az utak tették lehetővé. Rajtuk jött a szabadság szelleme. Ők kötötték össze a különböző területeket: a művelteket a műveletlennel és viszont. Rajtuk robogott végig a postakocsi, később már vasból épített utak szeltek keresztül-kasul a sáros földtekét, míg ma már „szabad utnak” tekinthetjük a végtelennek hitt levegő-óceánt.

Az elmondottakból kitűnik, hogy az utak azért bírnak rendkívüli fontossággal, mert általuk legyőzzük a távolságokat, közelebb hozzuk egymáshoz az embereket és rajtuk a boldogulás földjére vihetjük őket, de épp úgy a kárhoz is. Bizony, bizony sokféle utak vannak. És sokféle elvezetnek.

A Vasárnap is egy utnak számít. Rajta indul a tudás, a műveltség áldást hozó szelleme magyar falvak felé. Bekopog minden portán, a rácsoson épp úgy, mint a sövényes palánkon. És e lap hasábjain találkozik a falvak magyarsága, hogy egy táborba verődve, egy szívvel-lélekkel induljon hajnal elé, hogy szétverje az éjhomályt és így megérhesse a szegény megalázott, megsarcolt nemzet fel-támadásának diadalát.

Nem tudom, hányadik cikkem ez e lap hasábjain, mely a nemzeti egység fontosságát hangoztatja, de nem is keresem ezt, mert tudom: addig csak végpusztulás várhat ránk, míg szét nem zuzzuk a börtönünk falát. Már pedig, ha szétforgácsoljuk amugy is csekély erőnket, ha megértés helyett egymást marjuk, mire számíthatunk?

Sok, mondhatnám temérdek levelet kapok a Vasárnap olvasóitól, akik azt kérdik tőlem, hogy miért nem irok az időszerű napi politikáról? Fölhasználok az alkalmat és erre a kérdésre itt e helyen válaszolok.

Higgyék el a tisztelt érdeklődők, nem azért, mert nem értek hozzá. Tollammal gyakoranta szántottam a politika ingoványát épp úgy, mint a televény földjét. De rájöttem arra, hogy itt egyelőre csak egy politikát lehet és szabad üzni és ez: a békerevizio politikája. Mert ezzel élünk vagy veszünk.

Aki nem járt idegen földeken, aki nem hallotta elszakított testvéreink millióinak jajos panaszát, az nem tudja elképzelni azt az érzést, mely keblemben dult, midőn látam az olasz nemzet csodás összetartását és azt, hogy annak apraja-nagyja mint olvad és szellemül eggyé, ha vezére s a nemzet érdeke szól . . .

Higgyék meg, hogy szerettem volna hazarohanni és öklömmel szétcsapni azok között, akik széthuzást szitnak, akik nem áttallanak az ellenségeink kárörvendő guny-kacaja közepette ócsárolni mindazt, ami a magyar nemzeti egység jegyében megnyilvánul. Nos, ezért írom én a riadós cikkeimet, ezért hívom én egy táborba a magyarságot, apraját-nagyját egyaránt. Mindenkit, aki élni akar.

De a Vasárnap nemcsak a nemzeti eszme jegyében akarja felfegyverezni a falvak magyarságát, hanem kezébe adja a tudás ama fegyverét is, melynek neve: ismeret. Nem akarok itt, e helyen részletesen foglalkozni a lap színvonalával, mert arról csak a legnagyobb elismerés hangján szólhatnak és ezt pedig amugy is kihuzná cikkemből a szerkesztő ur. Megelégszem ama megállapítással, hogy a Vasárnap valóban olyan, mint egy lekszikon: mindent megtalál benne az ember.

Kivánom, hogy e hasábok, melyeken e mondatokat írom, valóban jó, köves utjai legyenek a magyar nemzeti eszmének és hogy itt soha el ne akadhasson a tudás szekere.

Mert csak az a nép élhet, gyarapodhat, melynek jó utjai vannak.

„A mezőgazdaság helyzete roppant súlyos!” mondotta Schandl Károly dr. a győri hitelszövetkezeti értekezleten.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet legutóbb Győrben a vármegyeház nagytermében rendezett propaganda-értekezletet. A nagysikerű értekezleten megjelent Fetszer Antal győri megyés püspök, Németh Károly dr., a vármegye főispánja, Skultéthy Miklós főjegyző, Sauter Ferenc polgármester, sokorópátkai Szabó István volt miniszter, Turi Béla, Pintér László és Frühwirth Mátyás országgyűlési képviselők. Az OKH. részéről Schandl Károly ny. államtitkár alelnök-vezérigazgató, Kovács János kincstári főtanácsos, ügyvezető igazgató, Borsody Sándor igazgató, Wanke Gusztáv elnöki osztályfőnök, Weber Jenő, Ruda Kornél és Blasek Jenő osztályfőnökök és Kunst Henrik vezérigazgatósi titkár vettek részt a gyűlésen.

Csikvándy Ernő gazdasági főtanácsos nagyhatású elnöki megnyitó szavai után Schandl Károly állott fel szólásra. Előjáróban vázolta, hogy azért vállalkozott erre a vándorútra, mert ebben az országban mindenkinek tisztán kell látni a gazdasági helyzetünket. Az igazság az, hogy a helyzet roppant súlyos, nagy nehézségekkel állunk szemben és a mezőgazdasági termelés fokozása minőség és mennyiség tekintetében, valamint exportunk kiszélesítése és versenyképessé tétele a feladatok egész sorát rója ránk. Ehhez azonban az összes gazdasági erőnknek össze kell fogni, mert hiszen még meglévő erőink is majdnem kevesek ahhoz, hogy ezt a gazdasági harcot a népekkel sikeresen felvehessük. Az erők sikeres összefogásának előfeltétele a magyar mezőgazdaság talpraállítása. Kétségtelen, hogy az országban virágzó ipar és kereskedelem csak erős mezőgazdaság mellett lehetséges; akkor tehát, amikor a kis ember felsegítését hirdetem a szövetkezetek anyagi erőinek, tőkésnek felrészítése útján, akkor távol áll tőlem, hogy akár a kereskedelmet, akár az ipart háttérbe szorítsam. Az országnak igenis szüksége van kereskedelemre és fejlett iparra, azonban kérlelhetetlen igazság az, hogy hogy mindkettő elfonnyad a vérszegény mezőgazdaság mellett, mert a magyar mezőgazdaság ad kenyeret ebben az országban minden foglalkozási ágnak. Ebben az országban a tőkeképződés még kezdetleges stádiumban

Nem csak olcsó, hanem jó is

20 méter	Tennisflanell jó bolyhos	30 P
20	Liliom-vászon, hófehér 80 széles	30 P
20	Köténykarton, szépen mintázva	30 P
23	Angin, garantáltan pehelytartó	30 P
23	ágynemű színes csikkal	30 P
16	ruhabarchet, finom	30 P

Pósta- és vámilleték az árakban bennfoglaltaték.

Szétküldés utánvétellel: **STOLIN JÓZSEF**
szövőgyárából, NACHOD, (Csehszlovákia).

van, így nem nélkülözhetők a takarékpénztárak, amelyek ennek a tőkeképződésnek fontos tényezői. Meggyőződésem, hogy a *hitelszövetkezetek és takarékpénztárak egymást kiegészítve, komoly munkát végeznek az ország gazdasági talpraállításában.*

A taps és ovációval fogadott beszéd után Németh Károly főispán, majd Skultéthy Miklós főjegyző az alispán képviselőiben biztosította az értekezletet arról, hogy a mozgalmat a legmelegebben támogatják.

Sokorópátkai Szabó István v. miniszter lelkes beszédben hívta fel a jelenlevő kiscgazdák figyelmét arra, hogy nehéz gazdasági harcok idejében vagyunk. A magyar kiscgazdatársadalom megmutatta már egyszer, hogy meg tudott halni a hazáért, most mutassa meg azt, hogy *élni is tud érte.* A szövetkezeti mozgalom anyagi és erkölcsi támogatása fényes bizonyíték lenne erre.

Pintér László országgyűlési képviselő buzdító szavai után határozati javaslatot terjesztett az értekezlet elé, amelyben felkéri a pénzügyi kormányt, hogy *az OKH. útján a magyar szövetkezeti mozgalmat az eddiginél is hathatósabban támogassa.*

Frühwirth Máttyás országgyűlési képviselő a szövetkezeti mozgalmat osztályellentétek eltüntetésére is alkalmasnak tartja s kijelentette, hogy csak ily módon tudnánk a kartellek ellen sikeresen felvenni a küzdelmet. Kelemen Krisoston, a győri bencés gimnázium igazgatója, nagyhatásu buzdító beszéde után Csonka Imre gazdálkodó nyújtott be határozati javaslatot, melyben felhívta az értekezletet, hogy *a szövetkezeteket üzlet-részjegyzések és betétek elhelyezése révén támogassa.* A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.

3300 állat a nemzetközi baromfikiállításán.

December hó 7-én, pénteken, délelőtt tizenegy órakor nyílt meg a budapesti Tenyészállatvásártelepen a *Nemzetközi Baromfikiállítás* nagy és előkelő közönség jelenlétében. Tizenegy órakor érkezett a kiállításra Mayer Károly dr. földművelésügyi államtitkár, akit Teleki Józsefné grófné üdvözölt és kifejezést adott annak az örömeinek, hogy a baromfitenyésztés eszméje mind szélesebb köröket hódít meg.

Mayer Károly földművelésügyi államtitkár megköszönte az üdvözlést s beszédében rámutatott arra, hogy *a magyar baromfitenyésztésnek rendkívül fontos szerepe jutott külkereskedelmi mérlegünkben.* Meg kell tehát ragadnunk minden eszközt, hogy a baromfitenyésztést fejlesszük és megadjuk a lehetőséget a további haladásnak. Reméljük, hogy annak a programnak révén, melyet a földművelésügyi minisztérium a baromfitenyésztés érdekében kitűzött és foganatosít, a *baromfitenyésztés lényegesen halad előre és a baromfitermékek exportja az eddiginél is nagyobb lendületet véve, javítja gazdasági helyzetünket.* A tenyésztők munkája azonban egymagában nem elegendő, hanem az értékesítés lehetőségeiről is gondoskodni kell. A legfőbb cél tehát *az egységes típus kifejlesztése és a legjobb minőség elérésére való törekvés.* Dániában ma már átlag *hatvannégy grammos tojásokat produkálnak,* nekünk is minél súlyosabb tojások termelésére kell törekednünk, azonkívül a

STERNBERG

KIR. UDV. HANGSZERGYÁR 60.
BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT

HEGEDÜK:

Iskola .. P 8.—
Zenekari P 16.—
Hangverseny 24.—

Beszélőgépek:

Erőshangu nagy lemezt játszó P 15.—
Koffergép .. P 40.—
Remekhangu 60.—, 80.—

HARMONIKÁK:

Kitünő hangu. .. P 4.—	Kéthangsoros.. .. P 6.—
Rezgő hangu.. .. P 6.—	Kétváltós P 12.—
Négyváltós.. .. P 20.—	

sárga husu baromfiak tenyésztéséről, amely nálunk el van terjedve, át kell térni a fehérhusu baromfi tenyésztésére, mert a külföld elsősorban azt vásárolja.

Az államtitkár ezután megnyitotta a kiállítást és megtekintette a hatalmas és rendkívül értékes anyagot. Az idei kiállítás nemzetközi jellegét az adja meg, hogy azon *Németország, Ausztria, Jugoszlávia és Románia* is részt vesz. A kiállítók között versenyt rendeznek és a nyerteseket állami díjakkal és a különböző agrártársadalmi intézmények értékes ajándékaival tüntetik ki. Az idei kiállítás minden eddigit felülmul nemcsak az anyag mennyiségével, hanem minőségével is. Összesen *3300 darab fajbaromfit állítottak ki.* A legutolsó kiállításán csak 2896 darab volt a kiállított baromfiak száma. A kiállítás iránt való érdeklődés annál öröndetesebb, mert ez nem csak azt jelenti, hogy *gazdáink mind nagyobb számmal kapcsolódnak bele a fajállatok tenyésztésébe, de azt is, hogy a tenyészanyag mind kiválóbb lesz.*

A most rendezett kiállításán külön csoportban mutatják be a *víziszárnyasokat, az óriási emdeni ludakat,* amelyeknek „tenyésztő-királya“ várbogyai *Bogyai Elemér,* aki többszáz külföldi kiállításán díjat nyerve, elismerést szerzett a magyar tenyésztési emdeni ludaknak. Ebben a csoportban láthatók a *pekingi kacsák,* valamint a mindjobban elterjedő khaki *Campbell-kacsafajták,* amelyek tenyésztésre kiválóan alkalmasak.

Hogy milyen nagy mértékre lehet fokozni a tyukok tojó-képességét, arra kitünő példákat szolgáltat a kiállítás. A tenyészanyagban vannak kakasok, amelyeknek anyja *háromszáz-tizenegy tojást tojt évente.* A kiállításán egyébként 355 tenyésztő állít ki 3300 állatot. A tenyésztők ujabban a kisbaromfiak iránt érdeklődnek, mert a tojásfogyasztás a külföldön általában fellendült. A tojástermelésre legalkalmasabb fajta a *fehér leghorn,* amelyek között vannak egyedek, amelyek *330 tojást is tojtak.* A fehér leghornfajtával elsősorban a rhode island-fajta vetekszik.

A pulykák közül főként a *fehér pulykát* kedvelik a tenyésztők, melynek nemcsak a husa, hanem a tolla is értékesíthető. A *galambkiállításra* nyolcszáz tenyészállatot hoztak fel. A házi-nyultenyésztésünkben főként a *prémnyulak* iránt nagy az érdeklődés, ami azzal magyarázható, hogy a szörmekereskedők a nyulprémet igen jól megfizetik.

A földművelésügyi minisztérium az utóbbi években különös súlyt helyez a baromfitenyésztés fejlesztésére. Elsősorban a földművelőnép kezén levő baromfiállományt igyekszik feljavítani, hogy kiscgazdáink is exportképes állatokat neveljenek és így a tenyésztésük meg hozza a maga hasznát. De támogatja a kormány a nagyobb tenyésztő telepeket is, amelyek nagy mértékben szaporodnak az országban. Az eredmények azt igazolják, hogy egyetlen gazdaságban sem szabad elhanyagolni a baromfitenyésztést, mert *hiszen buzakivitelünk után éppen a baromfikivitel szerepel legnagyobb tétellel külkereskedelmi mérlegünkben.*

A gyönyörű kiállítással teljes elismerést aratott a *Baromfitenyésztők Országos Egyesülete.*

**Gyűjtsünk előfizetőket
a „Vasárnap” számára.**

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Rendelet a földreformos földek vételárának kifizetéséről.

A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a földreform eljárás során megváltást szenvedők kártalanítása tárgyában. A rendelet főbb intézkedéseit az alábbiakban ismertetjük:

A megváltási ár.

1. A megváltási ár a megváltott föld kataszteri tiszta jövedelmének minden koronája után 60 pengő.

2. A megváltott földbirtok kataszteri tiszta jövedelme nem irányadó az érték megállapításánál akkor, ha a holdankénti kataszteri tiszta jövedelem szántóknál, réteknél, nádasoknál 4 koronánál kisebb vagy 25 koronánál nagyobb, legelőknél pedig, ha a kataszteri tiszta jövedelem holdanként 2 koronánál kisebb vagy 10 koronánál nagyobb. Ezekben az esetekben a megváltási árat úgy kell kiszámítani, mintha a megváltott ingatlan kataszteri tiszta jövedelme holdanként 4, illetve 25, legelőknél 2, illetve 10 korona volna.

3. A megváltott területek értékének megállapításánál nem az egyes megváltást szenvedőtől egy község határában megváltott ingatlan összességéből kell kiindulni, hanem az egyes, a kataszteri birtokiv szerint különálló birtokrészeket egyenként kell számításba venni.

4. Nem a kataszteri tiszta jövedelem alapján kiszámított érték a megváltási ár akkor, ha az Országos Földbirtokrendező Biróság a földbirtokot házhelyek számára váltotta meg. A házhelyek céljára megváltott ingatlanok értékét az Országos Földbirtokrendező Biróság fogja megállapítani az eddigi szabályok szerint, ha ez a megállapítása még nem történt volna meg.

5. Ugyancsak az eddigi szabályok szerint fogja megállapítani az ingatlanok megváltási árát az Országos Földbirtokrendező Biróság akkor, ha a megváltott ingatlan a kataszter szerint kert vagy szőlő volt.

6. Nem lehet alkalmazni a megsabott ármegállapítási módot akkor, ha a megváltott ingatlan a földadókataszterben erdőként volt felvéve és a megváltást szenvedő azt kéri, hogy a megváltott ingatlan értékét az eddigi szabályok szerint az Országos Földbirtokrendező Biróság állapítsa meg.

7. A 4. pontba foglaltak állanak arra az esetre is, ha a megváltozott ingatlan árterületen fekszik és azt az ármentesítés után 1921. évi szeptember hó 7-ig újból kataszteri osztályba nem sorozták.

8. Az 1. és 2. pont szerint megállapított érték csak a földterület értéke. A megváltott földterületen levő építmény és tartozékok értékét minden esetben az Országos Földbirtokrendező Biróság fogja az eddig érvényes szabályok szerint megállapítani.

9. Az 1920:XXXVI. t.-c. 28. szakasza és az 1924:VII. t.-c. 8. szakasza alapján megváltott ingatlanra a megváltási árat az Országos Földbirtokrendező Biróság az eddigi szabályok szerint fogja megállapítani, azonban az ár semmiesetre sem lehet magasabb, mint az 1. és 2. pont szerint kiszámított érték.

10. Ha az Országos Földbirtokrendező Biróság a megváltott ingatlan megváltási árát már megállapította, a megváltást szenvedő a szántó, rét, nádas és legelő értékének kielégítését csak akkor kérheti, ha a megállapított ár az 1. és 2. pontban megszabott módon kiszámított megváltási áránál nem nagyobb.

A megváltási ár kifizetése.

A megváltási árat a lebonyolítást végző szerv kétféle módon elégíti ki: az árnak egy részét pénzzel, egy részét pedig 4 százalékot kamatozó kötvények kiszolgáltatása útján. Pénzzel fizeti ki a lebonyolító szerv a megállapított megváltási ár kétharmad részét, évi 4 százalékot kamatozó kötvényekkel fogja kiegyenlíteni a megváltási ár többi részét.

A pénzben fizetendő része a megváltási árnak a következő időpontokban kerülhet kifizetésre:

Az első részlet 1929. évi január hó végéig fizetendő. A második részlet pedig 1931. évi január hóban esedékes.

A megváltási ár megállapítása 1929. évi január hó 31-ig igen sok esetben nem lesz lehetséges, mert a megváltási ár, de különösen a földhözjutottak által fizetendő évi törlesztő részek pontos kiszámításához feltétlenül szükséges kataszteri nyilvántartások még igen sok községben nincsenek készen.

A megváltási ár teljes kiegyenlítésére szolgáló 4 százalékot kamatozó kötvényeket lebonyolító szerv 1931. évi július hó végén fogja kiszolgáltatni. Ezek a kötvények 1931. évi január

hó 1-től kezdve kamatoznak. A kötvények azonban nem adóznak ki addig, míg a megváltási ár véglegesen meg nem állapított.

A hátralékos haszonbérék.

A földbirtokrendezés befejezése végett a pénzügyminiszter köteles gondoskodni arról, hogy a lebonyolító szerv a megváltási áron kívül a földhöz juttatásból kifolyólag egyéb jogcímen fennálló jogérvényesen megállapított követeléseit is beszedje. A törvény eme rendelkezései alapján a rendelet megállapítja, hogy a megváltást szenvedő kérésére a földhözjutottakkal szemben fennálló haszonbérkövetelése oly módon elégíttessék ki, hogy az igazolt haszonbérhátralék a földhözjutottaktól külön közadók módjára hajtassék be. Az ilyen igazolt haszonbérhátralékok fejében azonban 4 százalékot kamatozó kötvények is kiadhatók.

Minden megváltást szenvedőnek jogában áll akár a házhelyek céljaira igénybe vett területeket a lebonyolításból kikapcsolni, akár a lebonyolítást egyes külön birtoktestre nézve is kérni, tehát nincs akadálya annak, hogy a lebonyolításból kihagyhassa azokat az ingatlanokat, amelyekre nézve a juttatottakkal már megegyezett. Nem zárja ki továbbá a lebonyolításban való részvételt az a körülmény, hogy a juttatottak egy része a megváltási árat már megfizette. Ilyen esetben természetesen csak a még kifizetetlen megváltási ár igényelhető.

A haszonbér-hátraléknak kötvényekkel való kiegyenlítése csak olyan ingatlan után igényelhető, amelynek megváltási ára is az I. és II. pontokban foglaltak szerint a lebonyolító szerv által fizettetik ki.

Aki a megváltási árnak a fentebb ismertetett módon való kifizetését igényli, köteles ezt a m. kir. adóhivataloktól 3—3 példányban díjtalanul beszerezhető nyomtatványon kiállított bejelentés benyújtásával bejelenteni.

A bejelentés végső határidejéül 1929. évi december hó 20-ik napját jelölöm meg.

A bejelentést minden megváltást szenvedő két-két példányban és pedig minden egyes községre nézve, amelynek területén levő birtokaiból megváltás történt, külön-külön köteles megtenni.

A megváltást szenvedő összes bejelentéseit a lakóhely szerint illetékes m. kir. adóhivatalnál köteles benyújtani.

Ki akar folyamőr lenni?

A belügyminiszter toborzási felhívást bocsátott ki, amelyben felszólítja a magyar állampolgárokat, hogy a folyamőrséghez hat évi szolgálatra lépjenek be. Az önként belépők biztos megélhetést találnak s a szolgálattól való elbocsátás esetén részükre a polgári életben való elhelyezkedést elősegítik. Jelentkezni lehet december hó 22-éig minden kedden, csütörtökön és szombaton (ünnepnap kivételével) Budapesten, a Folyamőrség parancsnokságnál (Óbuda, III., Laktanya-utca 33.)

A jelentkezőnek hat évi szolgálatra kell magát köteleznie, amelybe a volt hadseregben, haditengerészetnél és a honvédségnél teljesített szolgálati idő, de legfeljebb három év beszámít. Az 1—3 hónapi próbaszolgálat leteltével a toborzott kérheti elbocsátását. A meg nem felelőt a Folyamőrség parancsnoksága elbocsátja. A szolgálati kötelezettség a bevonulás napjától számít.

Az önként belépőt a szolgálati kötelezettség időtartam lejáratának napján bocsátják el. Aki ezután is tovább szolgálni óhajt, ha megmaradása a szolgálatra kívánatos, a szolgálattal megtartják. Az önként belépők 1—3 hónap után, amennyiben minden tekintetben megfelelnek és a folyamőrségi szolgálatot élethivatásuknak választották; a folyamőr részére megállapított magasabb illetményekben részesülnek. A havizsoldon kívül minden családtag (feleség, gyermek) után fejenként 12 pengő 40 fillér családi pótlék jár. Az önként belépők a zsoldon kívül természetbeni ruházatot, elhelyezést és étellemezést élveznek.

A folyamórszolgálatra belépő egvén, amennyiben erre a szolgálat alatt alkalmasnak bizonyult, a tisztési rendfokozatokat (I. osztályu folyamór, rajos, negyedes) és esetleg az altiszt (hajómester, stb.) rendfokozatokat is elérheti. A tényleges szolgálat alatt szolgálatképtelenné vált önként belépő a fennálló szabályok szerint *nyugellátásban részesül*. Az önként belépő évente *négyheti szabadságot kaphat teljes illetményekkel*.

Jövő héten kezdjük meg ajándéknaptáraink szétküldését.

Örömmel jelentjük olvasóinknak, hogy a *Vasárnap 1929. évre szóló naptára* elkészült és a naptárak szétküldését előfizetőink címére a napokban megkezdjük.

A *Vasárnap naptára* — karácsonyi ajándék. A lap ünnepi figyelme és szeretetteljes megemlékezése mindazok számára, akik előfizetőinek hatalmas táborához tartoznak. A naptár tartalma bőséges és változatos; a cikkek, tanulmányok és szórakoztató olvasmányok összeválogatása ugyanazzal a lelkiismeretes gondossággal történt, mely a *Vasárnapot* is jellemzi, bizonyos tehát, hogy olvasóink tettségét kivívja, sőt a *Vasárnap* hűséges barátai azt is megállapíthatják, hogy a naptár évről-évre lendületesen fejlődik.

Mint mondtuk, ajándéknaptárunkat a *Vasárnap valamennyi előfizetője megkapja*. De ki tartozik az előfizetők táborához? *Mindenki, akinek nincs hátraléka, aki tehát a lejárt előfizetését már megújította. Nyomatékosan hangsúlyozzuk, hogy nincs módunkban naptárt küldeni azoknak, akik lejárt előfizetésüket nem rendezték.* Éppen ezért kérjük, hogy a még rendelkezésre álló két hét alatt tegyék postára olvasóink az előfizetési díjakat, mert mi fájlalnánk a legjobban, ha e mulasztás miatt megfosztanák magukat pompás ajándékunktól.

Természetesen *ujjonnan belépő előfizetőink számára is biztosítjuk ezt a kedvezményt*. Aki tehát beküldi az előfizetési díjat, nyomban megkapja a naptárt. Ez a körülmény bizonyosan megkönnyíti azoknak a hűséges jóbarátainknak fáradozásait, akik eddig is lankadatlan kitartással, lelkes buzgalommal és szívós akarattal végezték előfizetőgyűjtő munkájukat.

Az *ajándéknaptárak szétküldését a karácsonyi számmal kezdjük meg*. Mivel azonban az egész, hatalmas mennyiséget nincs módunkban egyszerre postára tenni, vasuti vonalak szerint két-három csoportban végezzük az expediálás nagy munkáját.

Aki tehát a karácsonyi számmal még nem kapta meg a naptárt, ne nyugtalankodjék, megkapja valamivel később!

Egy szanfranciskói (Amerika) földmivelő, aki nem hiva az egykének.

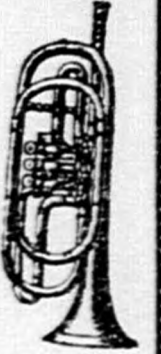
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedük . . .	már P 7.90-től
Harmonikák . . .	már P 7.80-től
Citerák . . .	már P 11.80-től
Klarinétok . . .	már P 14.95-től
Mandolinok . . .	már P 15.20-től
Gramofonok . . .	már P 29.50-től

60 oldalas új diszfőárjegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD

HANGSZER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház *december hó 3-ikán, hétfőn*, kezdte meg a *házzsabálymódosítás* tárgyalását. *Örffy Imre*, a bizottsági jelentés előadója, azzal indokolta meg a házzsabálymódosítás szükségességét, hogy a modern élet üteme megkivánja, hogy a parlamentben ne lehessen az ügyek feletti döntést huzni-halasztani, hanem a szónokok tömören fejtsék ki úgy az érveket, mint az ellenérveket.

A kisebbségi véleményt *Rubinek István* (egységespárti) terjesztette elő és hangsúlyozta, hogy ha a Ház az *Örffy-féle javaslatot* fogadja el, mely a törvényjavaslatok letárgyalását a bizottságokra bizza, akkor a Házban csak szavazni lehet. Már pedig az összességtől nem lehet elvonni a javaslatokat.

A *december hó 4-iki, keddi* ülésén *Griger Miklós* (keresztényszocialista) megállapította, hogy az egész világon mindenütt válságba került a parlamenti élet, aminek oka az, hogy *személyes kérdések és személyes természetű ügyek kerültek előtérbe és a tulajdonképpeni feladat, a törvényhozás, háttérbe szorult*. A kisebbség szerinte működését nem fejtí ki elég helyes irányban és nem tekinti feladatának a kormány cselekedeteinek tárgyilagos bírálatát és nem számol azzal, hogy *a mai trianoni Magyarországon a kormány igen sokszor beláthatatlan nehézségekkel áll szemben*.

Ezen az ülésen *Györki Imre* (szociáldemokrata) azt állította, hogy *Albrecht királyi herceg három héttel ezelőtt Debrecenben nagyobb társaság előtt olyan kijelentést tett volna, hogy két éven belül királya lesz ennek az országnak*. Mondanunk sem kell, hogy ez az állítás *légbőlkapott, tendenciózus koholmány, amelynek zavartkeltő célzata nyilvánvaló*.

A *december hó 5-iki, szerdai* ülés *Lakatos Gyula* (egységespárti) azt hangsúlyozta, hogy száz más szociális és gazdasági kérdés vár elintézésre, melyek zavartalan letárgyalásához *szükségesek a módosított házzsabályok*. A házzsabálymódosítást nem lehet kapcsolatba hozni a választójoggal, vagy más politikai kérdéssel, mert e tekintetben egyedül csak az az irányadó, hogy *az ország idejét komoly alkotó munkára kell felhasználni*.

A *december hó 6-iki, csütörtöki* ülésen *Zsitvay Tibor* elnök felhatalmazást kért arra, hogy a kormányzó névnapja alkalmából a Ház jókívánságait tolmácsolja. A képviselők az elnök bejelentését állva hallgatták végig és percekig lelkesen éltették a kormányzót. A házzsabálymódosítás tárgyalása során *Tomcsányi Vilmos Pál* és *Farkas Elemér* a módosítás elodázhatatlan szükségessége mellett foglaltak állást és kijelentették, hogy a választók nem a képviselők beszédére kíváncsiak, hanem azt várják, hogy *nehéz helyzetükön javítsanak*.

Az angol trón örököse.

Az angol trónörökös, akit walesi (velsi) herceg néven ismer a világ, afrikai útján értesült apjának súlyos betegségéről. A herceg azonnal hadihajóra szállt, de csak kéthetes utazás után érkezett meg atyja betegágyához.

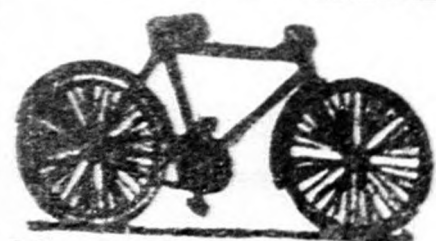
A december hó 7-iki, pénteki ülésen Pakots József (demokrata) az autótaxi-rendszámok ügyét vette szóvá és olyan célzást tett, mintha a kereskedelmi miniszternek szintén része volna abban a döntésben, mellyel a kisémbereket kisémmizték és a nagyvállalatok részére juttatták az engedélyeket. Pakots kijelentését az Egységspárt felháborodottan utasította vissza, majd Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter jelentette ki, hogy az engedélyek kiadását teljesen a főváros tanácsára bízta. Tiltakozik az ellen, hogy az ő személyét belekeverjék ebbe az ügybe, mert ami személyét illeti, megállapítja, hogy *nem önhitt, de becsületes ember.*

A házszabályrevízióval kapcsolatban Propper Sándor (szociáldemokrata) ismét beledobta a vitába a királykérdést és azt állította, hogy királypucásra készülnek. Propper állításait az Egységspárt élénk derültséggel fogadta.

A képviselőház december hó 8-án, 9-én és 10-én nem tartott ülést.

A miniszterelnök Genfbe utazott.

A Népszövetség pénzügyi bizottságának ülése december hó 4-én kezdődött Genfben. Erre az ülésre Bethlen István gróf miniszterelnök, Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszter kíséretében december hó 3-án Genfbe utazott. A miniszterelnök ezidén még nem volt Genfben és így szükségesnek tartja, hogy személyes kapcsolatait a pénzügyi bizottsággal felelevenítse. Megragadja egyszersmind az alkalmat arra is, hogy az új pénzügyminisztert a bizottság egyes tagjaival megismertesse. Bud János dr. közgazdaságügyi miniszter, aki pénzügyministersége idején a bizottsággal az érintkezést közvetítette, szintén a miniszterelnökkel utazott. A miniszterek utazása azért is időszerű, mert az állami beruházási terv első része a népszövetségi kölcsön felhasználása folytán befejezést nyert és most célszerűnek látszik a további tervek kidolgozása előtt a pénzügyi bizottság felfogását is megismerni.

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója

Világhírű The Whitworth kerékpárok kiegészítőre, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 3.60, pedál P 3.20-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

A nyolcosztályu elemi népiskola.

A mult évi költségvetési tárgyalások során a felsőház határozati javaslatot fogadott el a nyolcosztályu elemi iskolai oktatás bevezetéséről. A kultuszminisztérium törvényelőkészítő osztálya ennek folytán előkészítette a nyolcosztályu oktatásról szóló törvénytervezetet. A javaslat szerint tizenkét évig fog tartani, míg mindenütt kötelező lesz a nyolcosztályu elemi iskolák bevezetése. 1930. szeptember 11-ig már behozható a nyolcosztályu elemi népoktatás, de ez nem kötelező, 1940-ig azonban már kötelező lesz minden elemi iskolában a nyolcosztályu oktatás. A törvényjavaslatban különösképen arról történik gondoskodás, hogy a falusi lakosság erősebb mezőgazdasági irányu oktatása érvényesüljön. Azokon a vidékeken, hol túlnyomólag mezőgazdasági a népesség, nem általános népiskolákban történik az oktatás, hanem egy husz holdas gyakorlati területtel rendelkező mezőgazdasági népiskolát lehet felállítani, mely azonban nem lesz szakiskola.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Miklas dr. Ausztria új elnöke.

December hó 5-én, szerdán, délután ült össze az osztrák parlamentben az elnökválasztó gyűlés, hogy megválassza az új köztársasági elnököt. A keresztényszocialisták jelöltje Miklas dr., a nemzetgyűlés elnöke volt, a szociáldemokraták eredetileg Seitz polgármestert, később Renner dr. volt kancellárt jelölték, míg a nagynémet néppárt Schober bécsi rendőrfőnök mellett foglalt állást. A nemzetgyűlés alelnöke, Elders szociáldemokrata képviselő délután negyed négykor nyitotta meg a szavazást, mely eredménytelenül végződött, minthogy Miklas 94, Renner 91 és Schober 25 szavazatot kapott s így abszolút többséget egyik sem tudott szerezni. Délután 6 órakor volt a második választás, mely a szavazatok megoszlása miatt ugyancsak eredménytelen maradt, kilenc órakor azonban, amikor a harmadik választás eredményeit összeszámlálták, Miklas 94, Schober 26 szavazatot kapott, a szocialisták pedig 91 üres szavazólapot adtak be. Az új elnök már le is tette a hivatali esküt.

„Legyetek büszkék arra, hogy földmivesek vagytok!”

A háborus győzelem tizedik évfordulójára az ország minden részéből Rómába gyűlt körülbelül hatvanötezer kisgazda. Mussolini beszédet intézett hozzájuk és többek közt a következőket mondotta:

— Tudjátok, hogy a fasiszta kormány sokat tett az olasz földmivesekért, de az, amit eddig tett, kevés ahhoz képest, amit még tennie kell s amit meg fog tenni. Azt akarom, hogy a mezőgazdaság első helyen álljon az olasz közgazdaságban. Azok a népek, amelyek elhagyják a földet, romlásra, pusztulásra ítéltettek. A föld olyan anya, aki kérlelhetetlenül eltaszítja azokat a fiait, akik őt elhagyták. Azt akarom mindenekelőtt, hogy legyetek büszkék arra, hogy földmivesek vagytok. Büszke vagyok, hogy barátotok, testvéretek és vezéretek vagytok. Remélem, hogy nagyobb és nagyobb győzelmekre vezethetlek benneteket!

„Belgrád Európa legsötétebb pontja!”

„A horvátokat arra akarták kényszeríteni, hogy Golgotajárásuk tizedik évfordulóján ünnepet üljenek” — mondotta Macsek, a horvát földmivespárt elnöke egy nyilatkozatában. A zágrábi véres események a szerbek kihívó magatartásának következményei. Pribicsevics, a párt másik vezére kijelentette, hogy szégyenli magát azért a háboru előtt tett nyilatkozatáért, amelyben azt mondotta, hogy Belgrádban az eszményi szabadság uralma él. Ma már látja, hogy Belgrád Európa legsötétebb pontja, ahol az erőszak és a dacos maradiság rendszere uralkodik.

Magyar siker a felvidéki választásokon.

A felvidéki tartományi választások a magyar pártoknak nagy sikert hoztak, mert a választásokból a magyar keresztényszocialisták jelentékenyen megerősödve kerültek ki, míg Hlinka tót néppártja érzékeny veszteséget szenvedett. Sajnos, a magyar nemzeti párt is veszített több mandátumot, de így is a keresztényszocialisták négy, a magyar nemzeti pártiak két és a magyar kisgazdák egy, vagyis összesen hét mandátumhoz jutottak. A magyar pártok a legtöbb szavazatot a kormányhoz pártolt Hlinkáéktól hódították el.

Államtanács alakult Angliában.

Az angol király állapota még mindig aggodalomra ad okot. A király aláírta azt a rendeletet, amellyel betegsége tartamára államtanácsot nevez ki. Ennek tagjai: a királyné, a walesi és a yorki herceg, a canterbury érsek, a miniszterelnök és a lordkancellár.

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzeteink.

E héten kapják meg előfizetőink és példányonként vásárlóink a Rádiós Gazdasági Előadások 38-ik és 39-ik füzetét.

Az elsőt Göllner János m. kir. gazdasági tanár írta:

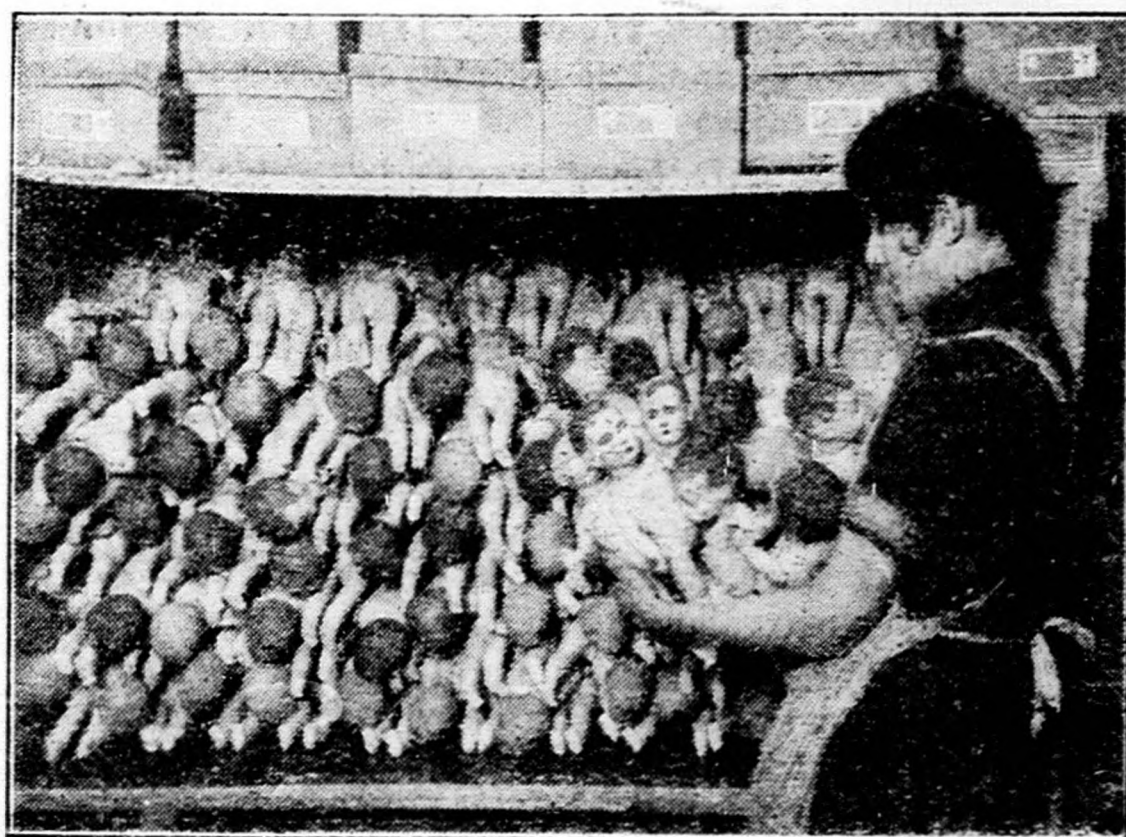
Mezőgazdasági gépek kezelése és gondozása

cimmel. A kitűnő szerző pontosan és világosan megmagyarázza, miként kerülhetik el a gazdák az üzemzavart és a károsodást, mely a gépek hozzá nem értő, vagy hanyag kezeléséből származik. Minden géptulajdonos-gazda megtalálja ebben a füzetben kérdésre a választ.

A második könyvecskét Unger Emil dr., m. kir. adjunktus írta:

A halak rovarellenségei és az azok elleni védekezés

cimmel. Az édesvízi hal egyik igen jól értékesíthető cikkünk. Természetesen csak a jól fejlett és egészséges halakért fizet jó árat a piac. A haltenyésztő gazdáknak tehát tisztában kell lenniük a halak apró rovarellenségeivel és védekezniük kell ellenük. Ezek az élősködők ugyanis kellő védekezés híján óriási kárt okozhatnak a halállományban. Ebben a kérdésben nyújt szakszerű utbaigazítást a rendkívül hasznos könyvecske.

Babák a karácsonyi vásárra.

Még hiányzik róluk a „babaruha“, de karácsony hetére teljes díszben várják, hogy „kismamájuk“ szívére ölelhesse őket.

A baromfi-tömegtenyésztés jövedelmezősége.

A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamarai Értesítő november hó 30-iki számában írja Götz Ferenc okleveles gazda a következőket:

A mai nehéz gazdasági helyzetben, amidőn gabonánkat csak nyomott áron tudjuk értékesíteni és az állattenyésztés és hizlalás is csődöt mond, a baromfi-tömegtermelés a gazdaságoknak oly új jövedelmi forrást képes nyújtani, amelynek jövedelmezősége messze felülmúlja a többi termelési ág jövedelmezőségét.

Jelenleg a baromfitermékek és elsősorban a tojás az, amely elsőrangú minőségben magas áron, ugyszólván korlátlan mennyiségben exportálható. Hiszen a baromfitenyésztés mai szervezetlen, kezdetleges helyzetében is, a baromfitermékek az 1927. évi kivitelünkben 86 millió pengő értékkel szerepelnek, ezzel szemben az összes kivitt szarvasmarha, ló, sertés és juh értéke csak 91 millió pengő. Az a lenézett, szegény baromfi, amelyet mostanáig majdnem kizárólag a kisgazdaságok asszonyai termeltek csak úgy mellékesen, kivitelünk 10 százalékát szolgáltatja. Mit lehetne a baromfitenyésztésből csinálni, ha azt fontosságához mérten felkarolnák!

Amerikai tudósok állítása szerint a baromfitenyésztés manapság a beléje fektetett tőkét sokkalta jobban kamatoztatja, mint bármely más ága a gazdaságnak. Német példák szerint pedig 1 Morgen (fél hold) két év alatt rozssal és burgonyával bevetve 316 márka nyersbevételt hozott, míg ugyancsak 1 Morgen 250 darab tyukkal benépesítve, két év alatt 2125 márka nyersbevételt eredményezett.

Ha a számító külföldi gazda már rájött arra, hogy ez időszereint a baromfitartás a legjövedelmezőbb, akkor miért idegenkednek a mi gazdáink annyira tőle? Az az ellenvetés, hogy a baromfibelegések és járványok nagyon kockázatos vállalkozássá teszik a baromfi-tömegtermelést, egyáltalában nem helytálló, mert egyrészt okszerű tartással, modern istállóban, edzett felneveléssel megelőzhetőek a járványok, másrészt pedig, ha fel is lépnének, az első néhány beteg állat kiirtásával és a többiek oltásával minden nagyobb baj feltétlenül megszüntethető.

Azt is ellenvetik a hozzá nem értők, hogyan tud valaki „zsákból“ etetett baromfijával jövedelmet elérni, mikor a falusi asszony a hulladékon és ocsun tartott baromfijából is alig lát hasznot. Nem szabad azonban elfeledni, hogy míg a falusi asszony tyukja alig 50—60 darab tojást tojik,

Lapunk állandó mellékletét képező „Rádiós gazdasági előadások“

1928. évben megjelenő számaihoz a Földművelésügyi minisztérium megbízatása alapján csinos kivitelű, egész vászonkötésű

BEKÖTÉSI TÁBLÁK

készülnek. Ezek a bekötési táblák helyben átvéve 80 fillérért, postán, keresztkötéssel küldve, darabonként 1 pengőért már kaphatók a

„Pátria“ Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

addig a „zsákból“ tartott nemesített fajta 160—200 tojást is tojik egy évben és annak is tekintélyes részét télen, amikor legdrágább a tojás.

A modern baromfi-tömegtermelés bevezetéséhez azonban az első és legfontosabb kellék a *kellő szakértelem*, amely nélkül csak kudarc és csalódás érhet. A szakértő vezető kérdése a legegyszerűbben úgy oldható meg, mint az régebben a juhászatoknál volt szokásos, hogy a telepvezető a szervezést, vezetést, a személyzet betanítását és az értékesítést *több tenyészetben egyidejűleg intézné* és így költségei annyira megoszlanának, hogy az az egyes tenyészetekben számba sem jönne. Külföldi mintára már hazánkban is vannak ilyen szakemberek, kik a berendezést és vezetést ilyképpen vállalják.

A baromfi-tömegtermelés alapításánál a *hely kérdése* is fontos szerepet játszik. Minthogy a baromfinak nagy kifutó és sok zöld takarmány kell, erre a célra legalkalmasabb a *dus fűnövéssű, középkötött, mészben gazdag talaj*. Nagyon előnyös nagyobb város, valamint posta és vasútállomás közelsége. A takarmányozási költségeket lényegesen megolcsóbbíthatja tejipari és vágóhídi hulladékok felhasználása. Külföldi példák szerint a szarvasmarha-legalékon a marhákkal együtt is nagyon előnyösen lehet baromfit tartani. Egyrészt a marhák a fűvet állandóan röviden tartják és így a baromfinak csak az értékes fiatal hajtások jutnak, másrészt pedig a baromfi a marhaürüléket szétkaparja és a legelőt megtisztítja az állati kártevőktől és ezáltal a *dusabb fűnövést* mozditja elő. A baromfikifutók gyümölcsfákkal való beültetése által pedig a gyümölcsstermés nem megvetendő jövedelmet hoz. Aratás után pedig kocsikra szerelt baromfiókkal a tarlólegalék oly intenzíven használhatók ki baromfival, mint egy más állattal sem. Annál is inkább, minthogy itt is előtérbe lép a baromfi kettős haszna: *egyrészt megtakarítjuk a takarmányt, másrészt a baromfi megtisztítja a földet az állati kártevőktől.*

A gazdaságokban különösen kezdésnél a *legmegfelelőbb üzemág az egyszerű baromfitartás*. A baromfi-tömegtermelésben ugyan a legjövödelmezőbb üzemág elsőrangú tenyészállatok előállítása, keltetőtojás- és naposcsibe-szállítás, azonban a tenyésztés, illetve nemesítés már több gyakorlatot igényel és arra csak fokozatosan térhetünk rá. Nagyvárosok és fogyasztópiacok közelében, esetleg tejüzemek és vágóhidak mellett, tiszta „letojó“ üzemek kevesebb befektetéssel szintén oly jövödelmező ágai lehetnek a baromfi-tömegtermelésnek. Ilyen „letojó“ üzemekben legcélszerűbb évenként legalább az állomány felét felújítani, minthogy a tyukok az első két évben tojnak legtöbbet. Az állomány pótlására tavasszal valamely kiváló tenyészettől naposcsibéket szerezzünk be, a kakasokat 10—12 hetes korban „rántanivaló“ csirkéknek eladva, a jércék megfelelő felnevelés esetén október-november havában megkezdik a tojást és okszerű tartással majdnem egész télen át szakadatlanul tojnak a következő őszig. Ősszel pedig vedlés előtt a kétéves tyukokat ki-selejtezzük.

A baromfi tömegtermelés megindításához legcélszerűbb először is egy *6×12 méteres baromfi-istállót építeni*, lehet azonban egy meglévő pajtát vagy szint is kevés költ-

séggel erre a célra átalakítani. A fő az, hogy az *istálló körül elegendő füves kifutó vagy kert legyen*. Azután hozatunk valamely elsőrangú hazai tenyészettől március-április havában lehetőleg 500 darab napos-csibét. Azért 500 darabot, mert egy ernyős műanya alatt ennyi fér el és kevesebb állattal csak a takarmányt takarítjuk meg, míg az épület, eszköz és munka ugyanaz. Az 500 darab napos-csibéből 15% veszteségre számíthatunk, a megmaradó állatok fele pedig kakas, amelyeket 10—12 hetes korban rántani való csirkének adunk el úgy, hogy őszre lesz körülbelül 200 darab jércénk. A csibék 6—7 hétig maradnak a fütött ernyős műanya alatt és azután legcélszerűbb egy baromfikocsiban a tarlóra kivinnünk és őszig a tarlón tartani. Ősszel pedig a baromfiistállót, amelyben a csibéket felneveltük, átalakítjuk tojócsarnokká és abba helyezzük a jércéket, amelyek október—novemberben megkezdik a tojást. Ami már most a fajtát illeti, tekintettel arra, hogy ezidőszerint csak a tojástömegtermelés jöhet számításba, a hus többé-kevésbé csak melléktermék a feleszámu kakasok képében, a *fehér amerikai leghorn* az a fajta, amely kiváló tulajdonságai által elsősorban tekintetbe jöhet. A leghorn van az egész világon elterjedve, ami használhatóságát bizonyítja és ebből kapható a legjobb tenyészanyag. Nálunk azonban a *Rhode Island* is már nagyon el van terjedve, amelynek az az előnye, hogy nagyobb testű és így husra is kitünően értékesíthető, míg hátránya, hogy sokat kotlik. Végeredményben a siker nem a fajtától, hanem kizárólag a helyes berendezés és szakszerű vezetéstől függ. Ha a nemesített és magas tojáshozamra kitenyésztett fajtákat oly kezdetleges viszonyok közt tartjuk, mint parlagi tyukjainkat, úgy esetleg még azt az eredményt sem tudjuk elérni, mint azokkal. Akárcsak a nemesített búzát, amely sovány, rosszul művelt földön annyit sem terem, mint a régi falusi buza.

Alapvető fontossága a baromfi tömegtermelésben az *okszerű takarmányozás*. A takarmányozáson fordul meg sokszor az egész üzem jövödelmezősége. A tulzott takarékoság azonban sehol sem boszulja meg jobban magát, mint itt. Nem az az olcsó takarmány, amely kg.-ként legkevesebbe kerül, hanem az, *amellyel a legolcsóbban állítjuk elő a tojásokat*. Tehát azt kell számítanunk hogy tojásoként mennyibe kerül a takarmány. Ha tekintetbe vesszük, hogy egy tyuk évente saját testsúlyának több, mint ötszörösét képes tojásban visszaszolgáltatni, úgy beláthatjuk, hogy ezt az eredményt csak a legjobb takarmányozás mellett érhetjük el. A tojások nagyon sok fehérjét tartalmaznak, amelyet a tyuk csak a *takarmány fehérjéből* képes felvenni. Ha tehát a takarmányból hiányzik a fehérje, úgy nem képesek a tyukok tojást termelni. A fehérjéket a takarmányban főként állati eredetű fehérjékből kell nyújtani, ilyenek a *hus-, hal-, vér- és csontliszt*, amelyek elengedhetetlenek a takarmányban. Nagyobb állománynál a takarmányozási munkák megkönnyítésére a *fejérjedus takarmány*, amely *buzakorpa, gabona, dara, hus, halliszt* és *takarmánymész* keverékéből áll, ugynevezett önetetőkben az istállóban egész nap az állatok rendelkezésére áll. Ugyiszintén nagyon fontos, hogy friss ivóvíz önitató edényekben állandóan az állatok előtt legyen. Az önetetőkben egész nap tetszésük szerint fogyaszthatnak az állatok és naponként átlag kb. 60 gr.-ot fogyasztanak állatonként és csak esténként, egy órával napnyugta előtt kapnak szemes eleséget törött tengeri és buza alakjában, amelyből állatonként és naponként 50 gr.-ot adunk. Nagyon fontos, hogy az állatoknak egész éven át elegendő *zöld takarmányuk* legyen és erre valók elsősorban a tágas kifutók. Télen és ha a kifutókban nincs elegendő zöld, úgy *csiráztatott zabbal* kell pótolnunk. *Törött kavicsdarabok, darabos faszén* és *törött kagyló* és *tojáshéj* szintén az állatok takarmányozásához tartozik.

Egy másik sarkalatos pontja a modern baromfi-tenyésztésnek a *célszerű istállók*. A modern baromfiistálló fő követelménye, hogy *olcsó, száraz, szellős*, de nem huza-tos s végül *világos* legyen. Téves felfogás az, hogy a baromfiistállónak melegnek kell lennie, ezért nagy hiba, ha

Kisgazdák! A legolcsóbb törlesztéses kölcsönt folyósítatjuk 35 évre. Bármikor visszafizethető. Kölcsönök már 60 dollártól kezdve kaphatók — csakis földbirtokra. Kötelezővénybélyeg, bekebelezési illeték a kölcsönt nem terheli. Félévi **utólagos** kamat és tőketörlesztés. Kimerítő tájékoztató díjmentesen válaszbélyeg ellenében kívánatra küld a

Magyar Kisgazdák Kölcsönirodája,

Budapest, I., Alkotás-u. 34.

a baromfit marhákkal vagy más állatokkal egy istállóban tartjuk. Teljesen elegendő, ha télen a baromfiistállóban a hőmérséklet néhány fokkal a fagypont felett van. Nem kell féltetni tyukjainkat, ha különben egészségesek és ok-szerűen takarmányozzuk, az ilyen „hideg” istállóban is vigan fognak télen is tojni. Felesleges tehát költséges téglapületeket emelni baromfiistálló céljára, nagyon jól beváltak e célra még a zord éghajlat alatt is az egyszerű deszkafalu baromfiistállók beton alapzaton, csak a deszkák réseit kell fedőléccel fedni, hogy ne legyen az istálló huzatos. Az istálló alapja rendszerint derékszögű négy-szög és a főhomlokzatával délfelé néz. Gazdaságokban hamar akad egy pajta vagy szin, amely kevés költséggel néha nagyon jól átalakítható modern baromfiistállóvá. Az istállók tehát egyszerű deszkafaluak, csak a hálólhely van belülről is bedeszkázva és bőrléccel szigetelve. Ez a hálólhely úgy van méretezve, hogy az állatok a legnagyobb hidegben is saját testük melegével felmelegítsék. A délrenéző főhomlokzatnak kb. kétharmadrésze mélyen lenyúló ablakokból áll, hogy a napsugár éltető és baktériumölő melege az istálló legkisebb zugába is elhatoljon. Az ablakok üveg helyett célszerűen u. n. cellonüvegből vannak, amelynek előnye, hogy nem törékeny, hajlítható, ollóval vágható. A tető szintén deszkaborítás bőrléccel fedve. Az istálló alapterületének négyzetméterére 3—4 darab állatot számíthatunk. Nagy általánosságban 100 darab állatra 6×6 méteres istállót számíthatunk. Az istállók padlója legcélszerűbben betonból készül, amelyre egy réteg szalma jön alom gyanánt.

Az istálló belső berendezése tisztítás céljából teljesen szétszedhető. Az istálló kaparóhely és hálólhelyre van osztva, a sárdeszka körülbelül egy méter magasságban van elhelyezve és felette az ülőrudak. A hálólhely télen és hideg időben egy függönnyel lezárható. A csapófészek, önetetők és önitatók a padlótól körülbelül 60 cm. magasságban vannak elhelyezve, hogy egyrészt a beszennyeződésüket megakadályozzuk, másrészt, hogy alattuk a hely kaparónak felhasználható legyen, továbbá, hogy az állatok a felrepülés által testmozgást végezzenek és ne lustuljanak el. A jó szellőztetés nagyon fontos és az ablakok csak nagy hidegben lesznek teljesen bezárva. Az istállók oly egyszerűek, hogy készen kapható tervrajzok alapján bármely falusi ácsmester kevés költséggel meg tudja csinálni.

Mindent egybevetve a baromfitömegtermelés minden nagyobb kockázat nélkül tojónként körülbelül 15—20 pengő befektetéssel évente 5—8 pengő tiszta jövedelmet képes hozni és németországi tapasztalatok szerint a befektetett tőke átlag 30% hasznot hajt. Vajjon a mezőgazdaság mely ága tud ma hasonló jövedelmezőséget felmutatni?

A mezők törekezése. Villax Ödön írja a következőket: Sok vidéken el van terjedve, hogy az előző évről visszamaradt töreket, pelyvát, kazalalját a rétekre és legelőkre hordják. Ennek a szokásnak, mint mindennek, természetesen ellenzője is akad és ezt sokan csak egy apákról megmaradt olyan eljárásnak tartják, amely se árt, se használ. Pedig ennek a szokásnak sok esetben igen nagy a jelentősége. Törekezéssel ugyanis mezőink termését sokszor lényegesen fokozhatjuk. Az évtizedes, gyakran évszázados mezőink talaja erősen összenyomott, légjárhatatlan, gyakran savanyu. Ilyen tevéketlen, savanyu talajokon, főként a tőzeges mezők ilyenek, a talaj baktériumélete korlátozott, táplálóanyag-képződés igen kevés. Az eredmény a kevés és silány minőségű széna. A törekekkel és annak fogással a talajba való keverésével fellazítjuk a talajt. Ezzel a fellazítással nemcsak nagyobb mértékű nedvesség befogadására tesszük a mező talaját alkalmassá, hanem az ilyen talaj légjárhatóbb is lesz és benne a baktériumélet nagyobb mértékben megindul. A fokozott baktériumműködés következtében nagyobb mértékben indul meg a táplálóanyagoknak olyan formában történő átalakulása, hogy ezt a növények közvetlenül felvehetik. Az eredmény végül a mező lényegesen nagyobb termése, különösen akkor, ha a talajnak szükséges táplálóanyagokat műtrágyával is pótoljuk. Az u. n. réti talajokon, továbbá a tőzeges mezőkön, melyek nitrogénben rendszerint gazdagok, a törekezéssel és a fogással előmozdíthatjuk a salét-

romképződést, amikor többnyire csak foszforsavtrágyákra és ritkábban kálira lesz szükség. Egyéb mezőinken nitrogént is kell adni, akár hűgylében, akár műtrágyákban. De azért itt is szükség lehet a törekezésre, hogy ezáltal a talaj tevékenységét fenn-tarthassuk, hogy a műtrágyák kellő fokban érvényre jussanak. Olyan mezőkön, kivéve legtöbbször a tőzeges mezőket, melyek szerves anyagokban elég gazdagok, tevékenyek és lazább talaj-juak, a törekezésnek kisebb, esetleg semmi jelentősége sincs. Mivel a gazdaságban egy kaptafára huzni semmit sem lehet, a legjobb, ha erről is egyszerű helyszíni kísérlettel győződünk meg.

Hogy kell burgonyát szállítani? Talán egy árunál sem okoz a gondatlanság annyi kárt, mint éppen a burgonyánál. A szokásos hibákra az alábbi intelmek figyelmeztetnek: 1. Ismerd meg szállítás előtt burgonyatermesedet és csak olyan célra add el, amire csakugyan megfelel. 2. Szállítás előtt válogasd át gondosan készletedet. 3. Ne bánj a burgonyával úgy, mint kevésbé kényes gumósokkal bánhatsz, használj gombos villát és mindenben megfelelő szerszámot. 4. Burgonyádat mindig szárazon tartsad. A vagonbarakást ne végezd esőben, vagy használj esőponyvát. 5. Óvjad burgonyádat az ütődésektől s ezért ne állj rakodásnál a burgonyára, hanem alkalmazd e helyett rakodó deszkát. 6. Még a vagonbarakás alkalmával is dobd ki a meg nem felelő árut. A sáros burgonyát a földről ne dobd a vagonba, mert a kocsi kinyitásánál mindig az utoljára berakott piszkos áru tűnik szembe és az áru megítélésénél az első legfontosabb benyomást rontja. 7. Tégy a vasuti kocsi mindkét ajtaja elé védődeszkát, hogy a burgonya a vasuti kocsi ajtajának kinyitá-sakor ki ne hulljon és ezáltal össze ne törődjék. 8. Csak fixre eladott burgonyát vigyél piacra. A bizományba adott áru gyakran tulkinálatot okoz és ezzel önmagad rontod terméked érté-

Gyötrő fájdalmak

csillapítására, különösen csuzos, köszvényes, podegrás bajoknál, izom- és idegzsábáknál, mindenfajta meghűlésből származó szaggatásoknál és idegki-merültségnél első segítség a valódi

Diana-sősborszesz

Borogassa, vagy kenegesse vele fájó testrészeit tisztán, vagy — ha így túl-erős volna — kevés vízzel higitva s a nem várt gyors hatás kellemesen fogja meglepni.

A fájdalmak szinte percek alatt enyhülnek és rövidesen egészen megszünnek.

két. 9. Ügyelj a piaci jelentésekre, hogy az értékesítési lehetőségekkel mindig tisztában légy. 10. Érdeklődj időben a vasutnál a teherszállító vonatok iránt, különösen, ha új burgonyát szállítasz, mert ezek számára külön korai burgonyavonatot állítanak össze.

Téli teendők a méhesben. Magában a méhesben vajmi kevés dolga van most a méhésznek. Aki méheit megfelelő élelemmel tellette be, az nyugodt lehet. Sajnos, ez idén ezt kevesen mondhatják, mert a legtöbb helyen igen szűkösen futotta az aszályos nyár után, azért, akik bármi okból kevesebb élelemmel tellettek be méheiket, ajánljuk a zárt helyen való telelést. Egyébként, ahol kevés volt az élelem, ezuttal volt idő arra is, hogy azt pótolhatták, etethettek, mert elég szép és hosszú volt az ős és így nemcsak, hogy felhordták azt a méhek, hanem még le is pecsételheték, azért a vérhasjárványtól sem kell ezuttal tartani. Azért tekintettel a nagy előnyre, amely a gyakori és késői tisztulási kirepüléshez fűződik, a verembe, vagy egyéb zárt helyiségben telelni szándékolt törzsek, ameddig csak lehet, szabadon hagyandók, hogy minél többször kirepülhessenek. A takarók, párnák felrakása most a betelelésnél még teljesen felesleges, mert arra csak februárban lesz szükség, akkor, amidőn az anya már megkezdte a petézést. A röplyukat sem szabad elzárni, mert a méheknek épp úgy, mint az embernek, tiszta, friss levegőre van szükségük. Azért a röplyukra az egerek és cickányok ellen való védekezésül használjunk *fogazott védőt*, amin keresztül bőven jut a kaptárba levegő, viszont a kártevők nem juthatnak be. Különben, ahol sok az egér, ajánlatos lesz zajtalanul működő tömegegérfogókról gondoskodni. Akinek beolvasztásra való lépei vannak, az, azt most elvégezheti. Dolgozzuk fel nyári jegyzeteinket, javítsuk ki kaptárainkat és eszközeinket és fordítsuk a téli hónapokat elméleti ismereteink gyarapítására.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Téli gazdasági tanfolyam a fejérmegyei Alapon.

A fejérmegyei Alap községben most nyílt meg az első téli tanfolyam, melyet *Vautsaj* Dezső gazdasági felügyelő vezet. Az ünnepélyes megnyitáson résztvett *Harranek* József alispán és *Szabó* Gyula esperes. A megnyitóról táviratban üdvözölték *Mayer* János minisztert és *Prónay* György báró államtitkárt.

A kecskeméti szőlősgazdák megteremtik a borközraktárt.

A *Kecskeméti Szőlősgazdák Egyesülete* az elmúlt héten nagygyűlést tartott, melyen a borközraktár ügyét *Csösz* József ismertette. Felolvasta a földművelésügyi miniszter leiratát, amelyben a miniszter arra a kérdésre vár feleletet, hogy hajlandó-e a kecskeméti érdekeltség és tud-e százezer pengőt részjegyek jegyzésével előteremteni s tud-e 5—10 ezer hektoliter bor befogadására alkalmas pincét építeni? Tájékoztatta a hallgatóságot a létesítendő *Borközraktár Szövetkezet* tervezett alapszabályai és céljai felől és felhívta a figyelmet, hogy ragadják meg a szőlősgazdák ezt az alkalmat, hogy nehéz helyzetükön maguk segítsenek. *Horráth* Mihály országgyűlési képviselő behatóan feltárta azokat az előnyöket, amiket a borközraktár létesítése a szőlősgazdákra nézve jelent. A kecskeméti kadarka, rizling és kövidinka a borközraktár útján rövidesen nagy népszerűsége és keresletre számíthat külföldön. *Szabó* Iván országgyűlési képviselő a szőlőgazdaság válságával kapcsolatban azt a kívánságát hangsúlyozta, hogy legelsősorban is a *borközraktári adót kell leszállítani*, mert a 20—22 pengős borközzel egyáltalában nem áll arányban a 12 pengős fogyasztási adó. Végül *Németh* László elnök kimondotta a nagygyűlés határozatát. Eszerint a kecskeméti szőlősgazdák *üdvösnek, helyesnek látják az állami borközraktár felállítását és a részjegyek jegyzésében hajlandók résztvenni.*

Dohánytermelési szaktanács létesül.

A mezőgazdasági érdekeltségeknek több ízben kifejezett óhaja folytán a pénzügyminiszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértően — a dohányügy intézésénél a gazdasági és termelési szempontoknak a dohányjövédék érdekeivel összhangban való érvényesítése céljából — a pénzügyminiszter fennhatósága alatt, Budapest székhellyel, *állandó dohánytermelési szaktanács felállítását határozta el.* A szaktanács elnökét, alelnökét, valamint az *Országos Mezőgazdasági Kamara*, az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* és a *Dohánytermelők Országos Egyesületének* kijelölése alapján a szaktanács rendes tagjait a pénzügy-

miniszter, a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg három év tartamára nevezi ki. Ezenkívül a szaktanács rendes tagjai még a pénzügyminiszter kiküldötte, a földművelésügyi miniszter két kiküldötte, továbbá hivatalból a magyar királyi dohányjövédéki központi igazgatóságnak és a nevezett igazgatóság dohánytermelési osztályának, a m. kir. dohánykiszérlési állomásnak és a m. kir. növénynevelési intézetnek mindenkor vezetője. A szaktanács az érdekelt két miniszternek véleményező és tanácsadó szerve lesz minden dohánytermelési ügyben, továbbá olyan kérdésekben is, amelyek a dohánytermelésre közvetlenül vagy közvetve lényeges befolyással lehetnek. A szaktanács feladata továbbá véleménynyilvánítás vagy tanácsnyújtás az érdekelt miniszterek vagy a m. kir. dohányjövédéki központi igazgatósága által felvetett kérdésekben és amellettt jogában áll a hatáskörébe tartozó minden kérdésben kezdeményező javaslatot is tenni.

Gyümölcsfaápoló tanfolyamok a Nyírségen.

A *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara* is megkezdte az őszi és téli gyümölcsfaápoló tanfolyamait. Egész sorozata lesz ismét e tanfolyamoknak s ez év végéig három gócpontban: *Kisvárdán*, *Mándokon* és *Nyírábrányban*, január és február hónapban pedig még négy központban lesz tanfolyam: *Nyíregyházán*, *Nagykállóban*, *Nagyhalászában* és *Kemecsen*.

Elismerés a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarának.

A földművelésügyi miniszter leiratban nyilvánította a *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara* iránt elismerését és méltánylását azon nagyszerű akcióért, amelyet a kamara hét vármegyes kerületében a fásítás, a facsemeték elterjesztése s a favédelem érdekében kifejt. A kamara ezirányú munkássága a kamara kapcsolataiban, *Rácz* Lajos dr. kamarai igazgató által létesített „*Faültetők Társasága*” keretében folyik le, amely társaságba már több ezren csatlakoztak. E propaganda kiváló hatása az egész Tiszántúlon mindinkább tapasztalható, mind általánosabbá lesz a hajlandóság a faültetés iránt és a fák megbecsülése, okszerű gondozása és megóvása.

Vitézi nap Makón. Csanád-Arad-Torontál egyesített vármegyék vitézi széke Vitézi Napot tartott, amelyen vitéz *Siménfalvy* Tihámér törzskapitány is megjelent s lelkes beszédben önfeláldozó, példaadó munkára buzdította a Vitézi Napon résztvevő kétszáznyolcvan vitézt. Az előadások közül kiemelkedett *Tóth* Arisztid gazdasági egyesületi titkárá, aki a műtrágyának helyes használatára és annak a magyar mezőgazdaságban való meghonosítására hívta fel a mezőgazdasággal foglalkozó vitézek figyelmét. *Papp* Ákos gazdasági felügyelő a termelés fokozásának és az értékesítésnek kérdését fejtegette és szólott a téli gazdasági szaktanfolyamok látogatásának szükségességéről. A gyűlés a Himnusz eléneklésével ért véget.

Mentőállomás alakult Nagykörsön. A *Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesületének* nagykörsői fiókjá most tartotta alakuló ülését *Agorasztó* Tivadar alispán elnöke alatt. Ezzel az egyesületnek huszonhatodik fiókjá kezdte meg áldásos működését a szerencsétlenségek és balesetek pusztításai ellen és az emberi szolidaritás hatalmas gondolatának megvalósítására. A gyűlésen résztvett *Urbanics* Kálmán országgyűlési képviselő, az egyesület ügyvezető igazgatója, *Paulikovics* Elemér dr., az egyesület igazgató főorvosa, *Dezső* Kázmér, Nagykörsön város polgármestere és az alakuló fióknak körülbelül kétszáz tagja. A gyűlés táviratilag üdvözölte *Vass* József népjóléti minisztert és *Dróhr* Imre államtitkárt, továbbá az országos elnököt, *Rakovszky* Iván ny. minisztert, kiknek a magyar társadalom köszönheti, hogy az ország minden nagyobb városában és községében rövidesen megalakulhat a mentőegyesület. A fiók tisztikarának élén *Varga* György városi tanácsnok, mint elnök és *Dobos* Gyula városi főszámvevő, mint ügyvezető igazgató áll.

A kormányzó megtérítette egy detektív elvesztett fizetését. *Gáspár* Ferenc detektív e hó elején elvesztette december havi fizetését s így családjával együtt nehéz helyzetbe került. *Horthy* Miklós kormányzó értesült a derék, szorgalmas detektív nehéz sorsáról és *intézkedett*, hogy *Gáspár* Ferenc kárát térítsék meg, hogy a karácsonyi ünnepek előtt ne kelljen családjával együtt nélkülöznie.

Már mi nálunk. . .

Már mi nálunk hullanak a virágok,
Alkony nap-fény csókját hinti reájok:
Szívemre is csókját hinti a bánat,
Harangoznak: temetik a rózsámat.

Én Istenem, jaj be árván maradtam,
Forró könnyem, de hiába hullattam:
Mégis szívem csak elhagyja a bánat,
Ha majd nem kell gyászolni szent hazámat.

Iffj. CSÁSZÁR IGNÁC (Mezőtárkány.)

Több száz halottja van a chilei földrengésnek. A délamerikai Chilében ismét hatalmas erejű földrengés pusztított, amelynek több száz áldozata van. A földrengés a közel hétezer méter magas Aconcague vulkántól Chile-ig húzódó területre terjedt ki és ezen a hatalmas területen minden város rombadőlt. Talca város teljesen megsemmisült s a romok alatt száznál több halott fekszik. Elpusztult Santa Cruz városka is. Nagy károkat okozott a földrengés a tengerparton fekvő Constutionban is, ahol az áldozatok száma ötvenhét. Délchilében tizenkét város szenvedte meg a katasztrófát. A lakosság mindenütt hajléktalan lett s növeli a rémületet, hogy a földlökések minduntalan megismétlődnek. Pelequen kerületben három óra hosszat szakadatlanul érezték a rengéseket. Az elpusztított vidékről csak gyéren érkeznek hírek, eddig azonban bizonyosnak látszik, hogy a halottak száma meghaladja a háromszázat. A kormány repülőgépeken küldött segítséget az inségben szenvedő lakosság számára s maga Ibanez elnök is a katasztrófa által sújtott országrészbe utazott.

Egy magyar orvos bepörölte az abessziniai alkirályt. Évekkel ezelőtt egy gyulai orvos, Mészáros Kálmán dr. kivándorolt Abessziniába, ahol udvari orvosa lett az alkirálynak évi három ezer dollár fizetéssel. A szerződés egy évre szólt, amely idő alatt Abessziniában a legjobb egészségnek örvendett s így Mészáros tudományát nem vette egyszer sem igénybe. A fősvény alkirály, amikor a magyar orvos el akarta hagyni az udvart és a fizetését kérte, kijelentette, hogy nem fizet, mivel Mészáros őt nem gyógykezelte. A magyar orvos az abessziniai bíróságnál pert indított az alkirály ellen és a bíróság meg is ítélte a három ezer dollárt számára. Mészáros Kálmán ebből az összegből Abessziniában modern orvosi rendelőt nyitott és ma az ország egyik legkeresettebb orvosa.

Az orosz szovjet hadat üzent az Égnek. A szovjet központi végrehajtó bizottsága Moszkvában tanácskozást tartott és elhatározta, hogy szintársulatok által a nagyobb orosz városokban propagandát irdít az istentelenség terjesztésére. A szintársulatoknak egyetlen kötelességük lesz csak: kiméletlenül kigunyolni Isten fogalmát és a vallásos érzést. A megháborodott elméjű gonosztevők moszkvai kongresszusa világos bizonyosság amellelt, hogy a kommunisták nemesak véres lelkű hóhérok, hanem örültek is, mert csak eszevesztettek mernek harcolni az Isten ellen.

A dollármilliomos leánya — tanítónő.

Képünk Rockefeller Isabelt, az amerikai petróleumkirály leányát ábrázolja, aki szüleinek mesébeillő gazdasága dacára egyetemi tanulmányai után állást vállalt, mint tanítónő.

Olvasóink n. b. figyelmét felhívjuk Mravko utóda Gyurusz György puskaműves, Károly-körut 22., az udvarban levő üzletére, ahol 30 éves fennállása alatt lelkiismeretes és szakszerű kiszolgálással vevőinek teljes elismerését kiérdemelte fegyverek javításaival és átalakításaival, melyet saját műhelyében eszközöl. Raktáron tart legújabb rendszerű vadászfegyvereket, lőszerket és pisztolyokat.

Kiosztották az 580 új pesti autótaxi rendszámot. A főváros tanácsülésén kihirdették a kereskedelemügyi miniszter részéről engedélyezett 580 új autótaxi rendszám szétosztásáról szóló döntést. Új taxiengedélyt kaptak az eddigi lófogatu bérkocsitulajdonosok 108 autóra, a Keresztény Iparosok Szövetsége 30, a Műgyetemi Hallgatók Segítő Egyesülete 30 autóra. A legnagyobb rész az Általános Gépkocsiközlekedési Részvénytársaságnak jutott, amely 250 új taxit állít forgalomba. A tanács a magános folyamodók közül egyetlen kérelmet sem talált elfogadhatónak. A tanács döntése igen nagy izgalmat okozott az érdekelt kisemberek körében, akik több tüntetést is rendeztek a polgármesteri hivatalban. A tüntetőket rendőrök távolították el.

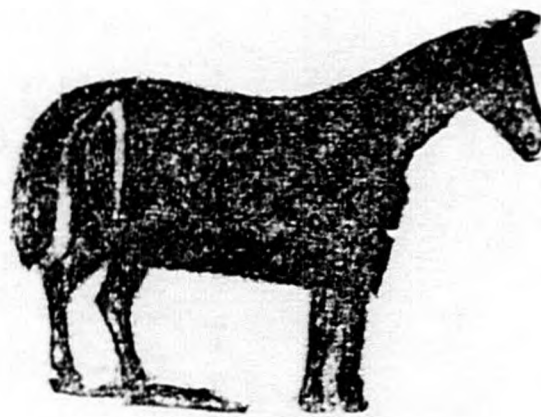
Lópokrócok!

Még a legolcsóbbért is jótállok!

Meg nem felelőért a pénzi visszaadom

1 pár gazdasági lópokróc 116x179 nagyságban, sima szürke, színes csikokkal	16.50
1 pár ugyanaz, de 128x182 nagyságban	20.50
1 pár kiváló vastag, sötétbarna alap, élénk díszes bordúrral, 18x175 nagyságban, a legnagyobb strapára alkalmas	22.—
1 pár ugyanaz, de 128x185 nagyságban	26.—
1 pár bolgár lótakaró 132x190 nagyságban, ujjnyi vastag, sötétszürke, szép kék csikokkal	37.50
1 pár legkiválóbb Montán (bánya) lótakaró szürke alapon kék bordúrral, 132x190 nagys.	46.50

Vidékre bérmentve utánvétellel küld, ha megrendeléskor e lapra hivatkozik

SZŐTS

VII., Rákóczi-ut 10.

(Sip-utca sarkán)

Cimre nagyon ügyelni!

Embereknek való meleg takarók.

Kitűnő minőségű, puha, meleg zebretakaró 120x180 nagyságban darabja	P 6.80
Kiváló finom teveszőr-takaró 130x180 nagyságban	25.—
140x193 nagyságban	30.—
Ugyanilyen színű utánzat, de szintén finom, puha és meleg 130x180 nagyságban	12.—

Vidékre bérmentve utánvétellel küld, ha megrendeléskor e lapra hivatkozik

Erdő mélyén.

Erdő mélyén árva madár kesereg,
Bus énekén majd a szívem szakad meg.
Olyan fájó, oly szomorú a dala,
Mintha csak az én szívemből fakadna.

Amint állok s haligatom az éneket,
Hozzád röpit az álom s a képzelet,
Vágyva nyujtom feléd a két karomat,
Madár röppen: elsiratom álmomat.

LAKI JÁNOS (Somogyviszló.)

Megalakult a független szociáldemokratapárt. Ismeretes, hogy a szociáldemokratapárt egyik vezető tagja, Migray József, kilépett a pártból és súlyos vádakot emelt a vezetőség ellen. A pártvezetőség összehívta a szervezettek végrehajtó bizottságát s az ülésen Propper Sándor országgyűlési képviselő jelent meg, hogy megvédelmezze az összegyűlt végrehajtóbizottsági tagok előtt a pártvezetőséget. Az összegyűlt munkások azonban nem akarták meghallgatni Proppert, ki végül is nem fejezhette be beszédét, hanem kalapját véve, idegesen elrohant az ülésről. A pártból kivált tagok tanácskozást tartottak, amelyen elhatározták a Független Szociáldemokrata Párt megalakítását.

A spanyolok megépítik Kolumbusz híres hajójának mását. Cadix spanyol kikötő hajógyárában néhány hónap óta különös hajót építenek, amely hű utánzata lesz Kolumbusz Kristóf híres vitorlásának, a Santa Mária-nak, amellyel Amerika felfedezője elindult viszontagságos útjára. A hajó felszerelése is teljesen korhű lesz. Ugyanannyi matróza lesz, mint ahány embere Kolumbusznak volt s a matrózok valamennyien XV. századbeli öltözetet fognak viselni. Az új Santa Maria januárban készül el s maga Alfonz király fogja felavatni, amikor is a hajó fedélzetén nagy történelmi ünnepélyt rendeznek, amelyen XV. századbeli tálalással szolgálják fel a lakomát. Alfonz király maga is Kolumbusz-korabeli öltözékben jelenik meg s a fogadtatás külsőségei is a XV. század szokásainak megfelelően mennek végbe.

Az utolsó percig várt, de megadta az árát az a gazda, aki nem szerezte be idejében lovának a téli pokrót. Elvégre egyre megy, ha a takarókat előbb tartja készenlétben és nem vár utolsó percig. Lapunk mai számában felhívjuk gazdaközönységünk szíves figyelmét Szóts, Rákóczi-ut 10., Sip-utca sarkán lópokró-hirdetésére.

Uj cigarettá és szivar. A dohányjövődék igazgatósága karácsonyi meglepetést tartogat a dohányzás kedvelői számára, két új cigarettát és két új szivart hoz forgalomba. Az új füstölőnivalók a következők: A *Levente* cigarettá, amely olcsó ára miatt — mindössze két és fél fillérbe kerül darabja — bizonyára kápos lesz, ha jó lesz. A *Novara* ára 8 fillér lesz darabonként. A szivarok közül a tengerentúli dohányból készült *Turul* 20 fillér, a legfinomabb havanna-dohányból készült *Novitas* 40 fillér lesz.

Kávéházi terrasz — télen.

Párizsban már régen szokásos, hogy télen, a kávéházak terraszain apró kokszkályhák mellett üldögélnek a friss levegő kedvelői. Ezt a szokást most Berlinben is meghonosították. Képzünk a „fűtött“ terraszról készült.

A magyar népdalokat gramofonon örökítik meg. A kultuszminiszter elhatározta, hogy a magyar zenét, a nemzeti lélek ez őseredeti jellegzetes kincsét az egyre jobban terjedő zenei idegenszerűségekkel szemben védelmébe veszi. Összegyűjtötte és kiváló művészeink, valamint művészi zenekaraink előadásában gramofonlemezre véteti a legszebb magyar zenedarabokat, elsősorban a népdalokat, hogy azután az iskoláknak, az iskolán kívüli népművelésnek és a nagyközönségnek is rendelkezésére bocsáthassa azokat. A kultuszminiszter által alakított szakértő bizottság jegyzékbe vette a gramofonra felveendő zenei termékeket s a szükséges próbák megejtése után nemsokára megkezdik a felvételeket.

Meghalt Gold Károly, az állami ítéletvégrehajtó. Gold Károly királyi ítéletvégrehajtó a napokban meghalt. Az elhunyt hóhért még 1888. december 10-én nevezték ki, az akkori híres hóhér, Kozarek mellé segédnek. Gold Károly tehát öt nappal a negyvenéves jubileuma előtt költözött el az élők világából. Kozarek után Bali Mihály következett az ítéletvégrehajtói állásban, majd 1925-ben, midőn Bali is meghalt, Gold Károlyal töltötték be az állást. Egyébként 1925. előtt is néhány évre visszamenően leginkább Gold Károly működött, mert Bali Mihály súlyos betegségben és operáción esett át, ami működésében hosszú ideig akadályozta. Budapesten legutóbb Luxis Józsefet, a pestszentlőrinci újságírógyilkosság tettesét, továbbá Léderer Gusztáv volt főhadnagyot, Kodolka hentesmester felदारabolóját, valamint az apagyilkos Papp Flóriánt végezte ki Gold Károly.

Hangszerek legolcsóbbak és legjobbak a világhírű magyar királyi udvari hangszergyárban Sternbergnél, Budapest, VII., Rákóczi-ut 60., hol mindenfajta hangszer kapható és nem kell vámot fizetni. Teljes fuvó és vonós zenekarok felszerelése legolcsóbban és legjobban. Világhírű zenekarok és zenészek szállítója. Kérjen árjegyzéket csak a Sternberg hangszergyárból, Budapest, VII., Rákóczi-ut 60. Ne vegyen külföldről, mert már sokan póruljártak!

Darabokra tépte a vonat a fényeslittkei plébánost. Megrendítő szerencsétlenség történt Kisvárdá határában az elmúlt héten. Halász Cézár dr. fényeslittkei plébános kocsin utazott az országúton. A kocsison és a plébánoson kívül a kocsin ült egy Klebe Mihályné nevű asszony is, akit a plébános vett fel az uton. Amikor a kocsin a vasuti sínekhez ért, épp akkor robogott arra a Csap felé tartó vicinális, mely elkapta a kocsin hátsó részét, azt teljesen összetörte, a plébánost pedig a szó szoros értelmében darabokra szaggatta. A kocsin és az asszony is súlyos sérüléseket szenvedtek.

Romlott húst kapott bér fejében egy győri kovácsmester. Bognár János ágyugyártelepi kovácsmester az egyik győri hentesből két kiló húst és disznósajtot kapott munkadíjúl. A kovácsmester és családja a kapott húsárut vacsorára elfogyasztotta. Vacsora után valamennyien rosszul lettek, úgy hogy orvost kellett hívni. Bognár Jánost, Varga Ferenc segédet és Kolompár Antal kovácsinast súlyos mérgezési tünetekkel a kórházba szállították és ápolás alá vették. Később Bognár hároméves kisfiát is be kellett szállítani a kórházba. Kolompár Antal kovácsinason már nem tudtak segíteni és reggelre meghalt. Rendőri bizottság szállt ki a kovácsmester lakására, ahol a maradék hentesárut lefoglalták.

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd amortizációs kölcsönt 7½ százalékos típusban készpénzben is. Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre kisbirtokosok is.

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

Miért veszi a kereskedő olcsón a gyapjút a kisgazdától?

Irta: Schandl József dr.

A kisgazdák juhainak gyapjutermeke rendszerint nem ér el olyan árat, mint az uradalmi gyapju. Ennek a sajnálatos körülménynek több oka van.

A kisgazdák által forgalomba hozott gyapju ellen a kereskedőknek legfőbb panasza az, hogy a bundákban és a nyájokban a kiegyenlítés hiányzik. A bundát kiegyenlítettnek tudvalevőleg akkor mondjuk, ha a bundában levő gyapjuszálak egyforma vastagságúak, a nyáj pedig akkor kiegyenlített, ha egyik állat ugyanazon gyapju-féleséget termeli, mint a másik. Tagadhatatlan, hogy a kereskedők megjegyzése itt alapos. Juhtartó kisgazdáink se az anyajuhok összeválogatásában, se a kos vásárlásában nem helyeznek súlyt az egyöntetűségekre. Innen van az, hogy néha egy 10 darabból álló alföldi nyájban 2 darab finom posztógyapjas, 2 darab finom fésűgyapjas, 2 darab durvább fésűgyapjas, 2 darab cigája és 2 darab racka-féle anyajuhot találunk, melyeknek fedezetésére talán egy szarvatlan, uradalmi nyájból kimustrált husmerinó-ivadék van hivatva. Érthető, hogy a kereskedő nem szívesen vásárolja az ilyen nyáj gyapját, vagy ha megvásárolja is, nagyon csekély árat kínál érte.

Miért helyez súlyt a kereskedő, illetőleg a posztó- és szövetgyáros a gyapju egyneműségére? Mert bizonyos posztó vagy szövet készítésére csak egynemű gyapjút tud felhasználni. Ha nem ilyen kap a gyáros a juhtenyésztőtől, akkor kénytelen szétválogatni; a szétválogatott anyag egyik részét fel tudja saját céljaira használni, más részét kénytelen más gyárosnak megint eladni. Már pedig ez a szétválogatás pénzbe kerül, a gyapju továbbeladása pedig esetleg veszteséggel jár. Mindezeket az árba a kereskedő már belekalkulálja s így alacsony árajánlatot tesz.

Másik nagy hiba a szurokkal való jelölés. A szurok megfesti és összeragasztja úgy a gyapjút, hogy a gyárban kimosni nem tudják s így a szurkos fűrtöket posztó vagy szövet készítésére fel nem használhatják. A német gyárak már el is határozták, hogy szurkos gyapjút egyáltalában nem vesznek meg. A mi kereskedőink is kénytelenek így gondolkodni s ha szurkos fűrtökkel kevert bundákat meg is vesznek, csak igen alacsony árat adnak érte.

Az árat lenyomja még az is, ha a bundák földesek, esőázottak, ganajlével átívódottak, vagy nedvesen lettek nyírva s így az átmelegedés miatt a raktározás folyamán meg fognak sárgulni.

Ha a kisgazdák gyapjutermeükért nagyobb árat akarnak elérni, iparkodjanak a felsorolt hibákat kiküszöbölni.

A „Ratinolról“ az elismerőlevelek tömege nyilatkozik dícsérően. A többek között ezt írja *Andrássy Mihály* gróf szigetvári intézősége: A „Ratinol“ nagyon jó eredménnyel végződött. — Igy ír *Ferentzi Géza* erdőteleki községi főjegyző: „A két év előtti patkányirtás csodálatosan teljes eredményre vezetett, amennyiben a községi tenyészállatok istállójában befészkelődött patkányokat a „Ratinol“ előírásos használata teljesen kiirtotta“. — Ezen irtóanyag beszerezhető: Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36. Prospektust ingyen küld.

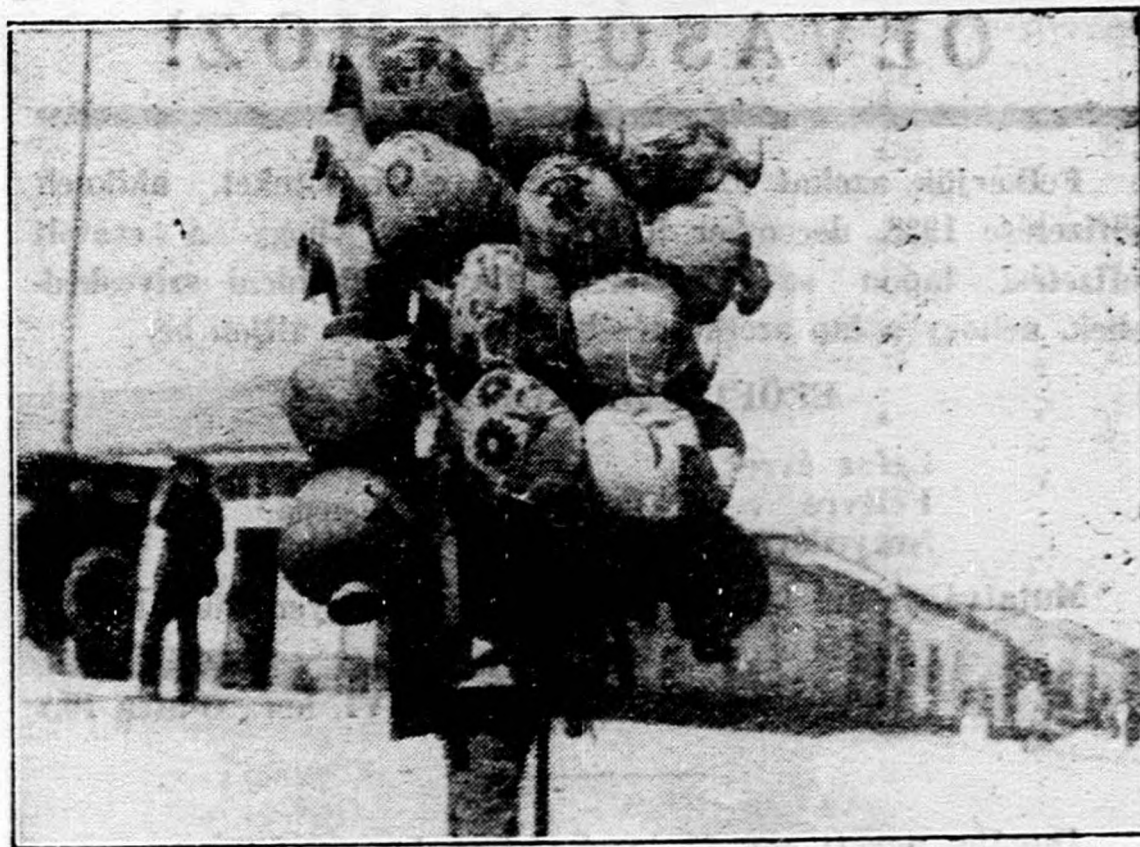
Mindenféle hangszer, jól és olcsón,

mint ezt tizezernyi utánrendelés legjobban bizonyítja

Wolf & Comp., Klingenthal Sa. Nr. 994.

Nagy árjegyzék ingyen. Sokezer köszönőlevél. 20.— pengőn felüli rendelések portómentesek. Gramofonlemez P. 2.20-tól.

Tizenöt kilométert husz korsóval a hátán.

Amerikában, a gyorsaság hazájában sem mindenütt áll autó a forgalom lebonyolításának rendelkezésére. Képünk egy guatemalai indiánt ábrázol, aki tizenöt kilométerről viszi be hátán az agyagkorsókat. Az indiánok a legjobb és legfáradhatatlanabb teherhordók.

Egy gazda halálos szerencsétlensége a szekéren. *Füsti Molnár Ferenc* szentesi gazda kocsin igyekezett hazafelé, s mivel arra számított, hogy utközben puszkavégre kaphat egy-egy nyulat, ezért vadászfegyverét megtöltötte s felhuzva dugta a kocsin lévő zsákok közé. Egyszerre megpillantott egy nyulat és a fegyverhez kapott. A felhuzott ravasz azonban beleakadt az egyik zsákba, a fegyver elsült és a lövedék halálra sebezte *Füsti Molnár Ferencet*. Holttestére az országúton találtak rá a járókelők.

Mérgükben felmentettek egy gyilkost a francia esküdtek. A szajnamegyei esküdtbíróóság egyik tanácsának ülésén különös eset történt. Az esküdtbíróásnak egy gyilkos fölött kellett itélkeznie, aki meggyilkolt egy nőt. A tárgyalás befejeztével az esküdtek és a bíróság elnöke között súlyos nézeteltérés merült fel a kiszabandó büntetés mértékét illetőleg. A vita végül annyira elfajult, hogy az esküdtek ott akarták hagyni a tárgyalást és kijelentették, hogy nem hoznak ítéletet. A törvényszék elnöke erre figyelmeztette az esküdteket, hogy súlyos bűncselekményt követnek el, ha megtagadják a verdikt meghozatalát s megfenyegette őket, hogy rendőrökkel tartja vissza valamennyiüket a tárgyalóteremben. Az esküdtek erre *dühükben felmentő ítéletet hoztak s felmentették a vád alól a gyilkost, akinek bűnössége egyébként egy pillanatig sem volt kétséges és aki maga is beismerő vallomást tett.*

Galac főutcáján elnyelt a föld egy szekeret. Galac, román város egyik főútvonalán husz méter hosszúságban beszakadt az uttest és *egy arra haladó kétlovas szekér a mélységbe zuhant.* A gazdát sikerült kimenteni, de a lovak ottvesztek. A földomlás a Colonel Boyle-utcában történt, ahol nemrég épült fel egy galaci bank palotája, de ki kellett lakoltatni, mert az épület elferdült, ugyanez történt az utca szembenfekvő részén egy favállalat épületével is. A városmérnöki hivatal a legújabb földomlás nyomán megállapította, hogy *a város teljesen alá van aknázva titkos alagutakkal, amelyeket évszázadokkal ezelőtt tengeri kalózok használtak, akik egy-egy jólsikerült rablás után ezekbe az alagutakba menekültek s ott rejtették el zsákmányukat.*

Beismerte, hogy gyújtogatott, mégis felmentették. A pest-vidéki királyi ügyészség gyújtogatás büntette címén emelt vádat *Szabados István* váci gazdálkodó ellen, aki a vádirat szerint 1928 április havában *bátyja házát egy éjszaka felgyújtotta.* A nagy szárazságban a lángot vetett tető néhány perc múlva a tűz martalékvá vált. *Szabados István* a csendőrök előtt előbb tagadta, majd belezavarodott a vallatásba és beismerte a gyújtogatást. A törvényszéki tárgyaláson ismét tagadta a bűncselekményt és igazolta, hogy *a gyújtogatás idejében otthon volt.* Szabadost felmentették. Az ítéletet a tábla is helybenhagyta.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928. december hó 15-én lejárt, hogy a esatolt befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatványszámokat levelezőlapkérésre ingyen küld a

„Vasárnap“ kiadóhivatala
(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Dunába ugrott egy fővárosi altiszt, kimentették, de a par-
ton meghalt. A Margit-hid közepéről a Dunába vetette magát
egy 40—45 év körüli férfi az elmúlt hét csütörtökjén. A dunai
mentőmotoros őrség azonnal az öngyilkos után eredt és hosz-
szas küzdelem után sikerült is a csónakba emelni az eszmélet-
len embert, akit azután kivittek a partra. Mire azonban a men-
tők megérkeztek, az ismeretlen férfi meghalt. A rendőrség meg-
állapította, hogy az öngyilkos Kovács József fővárosi altiszt.
Hogy miért szánta magát halálra, nem tudják.

Hócsuszamlás temette el a Barnum-cirkusz kocsisorát. A
Barnum-cirkusz, amely a multban hazánkban is bemutatta nagy
állatseregletét, ötszáz kocsiával utban volt az Alpések között.
Innsbruck határában, a hegy oldalán vágott országútra, éppen
akkor, amikor a kocsisor arra haladt, óriási tömegben zúdult a
hó és eltemette a cirkusz több járművét. Több alkalmazott meg-
sérült és sok állat elpusztult.

Felakasztotta magát az égő házban. Stanutz Gergely het-
venöt éves győri lakos nemrég elhunyt felesége a házat, amely
az ő nevében volt, nem férjére, hanem más rokonaira hagyta.
Stanutz efeletti elkeseredésében három helyen is felgyújtotta
a házat, majd bezárkózott a lakásba és egy gerendára felakasz-

totta magát. Az öngyilkosságot a kivonult tűzoltók vették észre,
de Stanutz akkor már halott volt. A tüzet csak nagy erőfeszít-
téssel sikerült eloltani. A butorok nagyrésze elégett. A kár kö-
rülbelül kétezer pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: *Feleségem 1922. évben elvesztette rokkantigazol-
ványomat és hat éven keresztül nem kaptam rokkantsági járu-
lékot. Most újból megállapították rokkantságomat. Megkapha-
tom-e visszamenőleg az elmaradt járadékot? (P. M., Kömlöd.)*
— **Felelet:** Rokkantsági díjának visszamenőleg való megfizetése
iránt adjon be kérvényt a m. kir. népjóléti és munkaügyi mi-
nisztériumhoz. A kérvényben tárja fel helyzetét; remélhető,
hogy megállapítják a díjat és hamarosan megkapja.

Kérdés: *Hol kapható a hegyrendtartási utasítás, amely az
oltványszőlőre vonatkozik? (F. J., Kerkaszentmiklós.)* — **Fe-
lelet:** A hegyrendtartási utasítást megtalálja az 1894. évi XII.
törvénycikkben, az ugynevezett mezőrendőri törvényben. A tör-
vény kapható kiadóhivatalunkban, ára 3.20 pengő.

Kérdés: *Kanadába szeretnék kivándorolni, de nincsen ele-
gendő pénzem, mit tegyek? (N. J., B—g.)* — **Felelet:** Ha nincsen
elegendő utiköltsége, úgy nem ajánlhatunk mást, minthogy vár-
jon addig, amíg az utiköltsége együtt lesz. Csak úgy, minden
fillér nélkül nem ajánlatos nekivágni az utnak, de nem is le-
het, mert a hajójegyet otthon kell megvásárolni, azt pedig csak
kézpénzért adják. Egyébként forduljon a magyar kivándorlókat
és visszavándorlókat védő irodához: Budapest, VIII., Flumel-
ut 4. Itt bővebb felvilágosítást kaphat a kivándorlásra vonat-
kozóan.

Kérdés: 1. *Hogyan kell a tojást eltenni télire, hogy meg
ne romoljék?* 2. *Hány esztendő Ottó király?* 3. *Hogyan kell a
bevermelt csalamádét felnyitni, hogy a csalamádé meg ne ro-
moljon?* 4. *Mit kell adni a tyukoknak, hogy sok tojást tojja-
nak?* 5. *Hogyan kell a paprikát eltenni?* (Több előfizető, Ber-
kesd.) — **Felelet:** 1. A tojás télire való eltevésének (konzervá-
lásának) többféle módja ismeretes. Lapunkban már többször
hosszabban irtunk róla. Egyik jól bevált mód a meszezés, ami-
kor a tojásokat mészbe rakják, a mész azután megóvja a rom-
lástól. Szokásos még a tojásnak száraz fűrészpor közé való
eltevése is. 3. A veremelés szélén kell nyílást vágni, s a szűk-
sleges mennyiség kivétele után a nyílást ismét jól kell elzárni.
4. A tojásáhozam fokozását már csak úgy egyszerre valamilyen

Figyelem!

Egyszeri kitűnő vásárlási alkalom

férfi harisnya

(zokni) elpusztíthatatlan, kitűnő minőségű áru, garantált puha, tiszta gyapjuból,

három pár csak 5 márka

INGYEN kap hozzá minden vevő 1 pár elegáns színes gavallér-harisnyát

Női harisnya

prima Mako, sűrű szövésű puha, tartós áru

három pár csak 5 márka.

INGYEN kap hozzá minden vevő 1 pár elegáns műselyem női harisnyát.
(Kérjük a kívánt színt megírni.) Valódi szászországi áruért szavatolunk.

**Kérjük az összeget előzetesen beküldeni,
mert az utánvét megdrágítja a vásárlást.**

DEHNICK
Berlin-Britz
Rudower-Allee 5.

szer beadásával nem tudjuk elérni. Ajánljuk, olvassa el Winkler J.: „Baromfitenyésztés“ című könyvét, amely kiadóhivatalunkban 10 pengőért kapható. 5. Szellős és száraz helyen, padláson, kamrában, tető alatt zsinegre fűzve akassza fel a paprikát, így majdnem bizonyos, hogy sokáig eláll.

Kérdés: Nemzeti Hitelintézet részvényem van, szeretném eladni, hol lehetne? (R. P. J., Jászlady.) — **Felelet:** Irjon a Nemzeti Hitelintézet központjának, Budapest, VI., Vilmos császár-ut 25.

Kérdés: 1. Hogyan lehet a fejeskáposztát télen át eltartani? 2. Salátámat valami kukac faj pusztítja, hogyan lehet elene védekezni? 3. Mi az oka annak, hogy a tejnek olyan kellemetlen szaga van, hogy a tej élvezhetetlen? 4. Hol lehet mókusbőrt értékesíteni? (Előfizető, Gödöllő.) — **Felelet:** Száraz helyen, minden káposztafejet külön-külön kell eltenni. A káposzta könnyen romlik, azért is igen kevesen szoktak ilyen módon eltenni káposztát, hanem, savanyítják vagy felvágva ecetbe teszik. 2. A „kukac“ bizonyára valamelyik növényi kártevő, drótféreg, cserebogár álcája. Védekezés a gyakori talaj porhanyítás. A már sárgult növények kiszedendők és a tövükön együttlevő drótféreg megsemmisítendő. A cserebogár álcája ellen jó a talaj szénkénegezése is. A káposztalepke hernyóját és bábját össze kell fogni és elpusztítani. 3. Valószínű, hogy a fejes után nem elég tisztán tartják a tejet és attól kapja a kellemetlen szagot. Nagyobb körültekintéssel legyen a tej kezelésénél. 4. Bármelyik szücs szívesen veszi a kifogástalan állapotban levő mókusbundát.

Kérdés: Négy polgári iskolai osztályt végeztem, pénzügyőr szeretnék lenni, hová forduljak? (J. Gy., Tiszaörvény.) — **Felelet:** A felvétel végett irjon a m. kir. pénzügyőri ujonciskola vezetőségéhez, Budapest, VIII., Fiumei-ut 8.

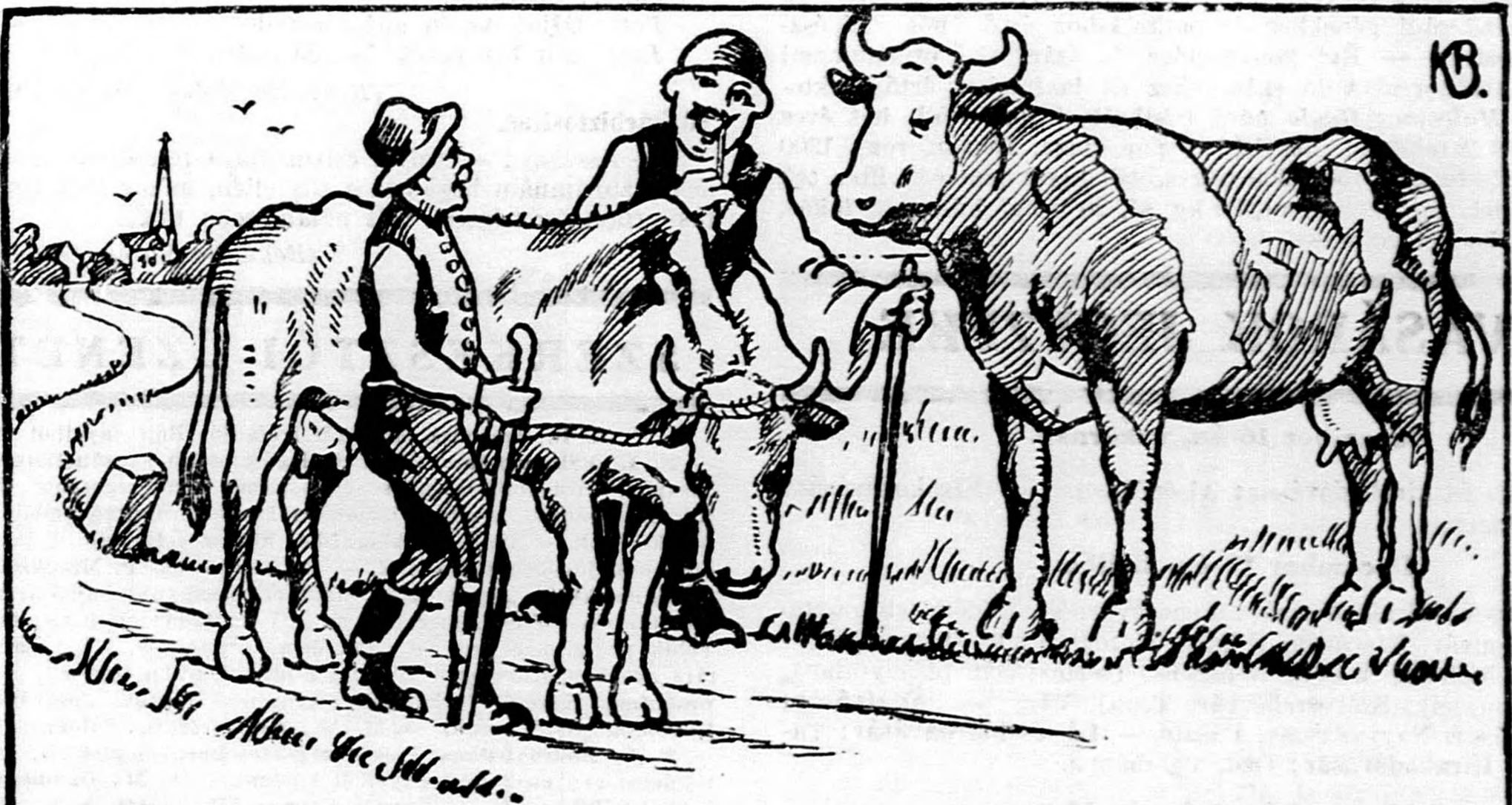
Kérdés: 1. Mikor kezdődik a felvétel a községi m. kir. reáliskolai nevelőintézetbe? 2. Lesz-e toborzás a folyamórséghez a tavasszal? 3. Lehet-e erdőri vizsgát tenni, ha magánaton tanulok a vizsgára? (B. L., Balajt.) — **Felelet:** 1. A felvételre jelentkezni április végén, vagy május elején szokás. A jelentkezés pontos idejéről és annak módjáról egyébként annakidején hirdmény jelenik meg. Jól teszi, ha már az év elején, januárban,

februárban levélben érdeklődik az iskola parancsnokságánál. 2. Valószínű. Minden esztendőben szokott tavasszal toborzás lenni. A toborzás helye Budapest, III., Laktanya-utca 33. szám; Folyamórpáncsnokság. 3. A vizsgát leteheti, ha magánaton készül rá, de azért ajánlatos, ha a vizsgák előtt szokásos előkészítő tanfolyamon részt vesz. A vizsgák időpontja végett érdeklődjék az erdőgazgatóságnál.

Kérdés: Hol van a „Mezőgazdaság és Kertészet“ kiadóhivatala? Mennyi a lap előfizetési ára és milyen időközben jelenik meg? (Sz. L., Boronka.) — **Felelet:** Budapesten, VI., Szabadságtér 10. szám alatt. Előfizetési ára egy évre 5 pengő, megjelenik havonta egyszer.

Kérdés: 1. Küld-e ajándéknaptárt a „Vasárnap“ az előfizetőnek? 2. Új házamat adómentesíteni akarom, az adómentességi kérvényt a községi jegyző írja; mennyit kell fizetnem a kérvényért? 3. Apósom 75 éves öregember, vagyona nincsen s az előjáróság behajtotta rajta a párbért. Jogos volt-e a behajtás? 4. Hány éves korig kell párbért fizetni? 5. Sógornőm hadiözvegy, megélhetése nincsen; három évig szakácsnő volt és fizette a betegségyelő járulékot. Munkaképtelen lett és még sem kap semmi táppénzt? (K. F. B., Mátraderecske.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. A jegyzői magánmunkálatok díját vármegyei szabályrendelet állapítja meg. A szabályrendelet kivonata a jegyzői irodában kifüggesztve megtalálható. Abból azután könnyen megállapíthatja a fizetendő összeget. 3—4. A párbérfizetés nincsen korhatárhoz kötve, a behajtás — ha volt miből behajtani — jogos volt. A párbért házastársak után vetik ki és a házastársak fizetik. Tehát itt felmentés nincsen. 5. Forduljon a Társadalombiztosító Intézet ottani fiókjához és kérje sógornőjének felülvizsgálását. A felülvizsgálat után kérheti a táppénz kiutalását.

Kérdés: 1. Mennyit ér az 1924. évi október havi tizezer korona? 2. A Kisbirtokosoktól kölcsönt vettem fel s az iratokat már október hóban beküldöttem, de sürgetésem ellenére sem kaptam még meg a pénzt. Mit tegyek? 3. Mi a levélbeli megszólítása az említett cégnek? (E. Gy., Galambok.) — **Felelet:** 1. Körülbelül négy pengő. 2. Ajánlott levélben sürgesse meg. 3. A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete Tekintetes Igazgatósága, Budapest, V., Géza-utca 2.

VÁSÁRRA VISZEM A „RÜHES-T,
HASZNÁT NEM VEHETEM.
NEMTEJEL ÉS CSUPA CSONT-BŐR,
TOVÁBB NEM ETETEM.

LÁTJA KEND!, AZ ÉN TEHENEM
HOGY MEGHIZOTT SZÉPEN.
SŐH'SINCS BAJA, - JÁRVÁNY ELLEN
LYSOFORMMAL VÉDEM.

LYSOFORM beszerezhető gyógyszerárakban, drogériákban és a Hangya-szövetkezet fiókjában.
Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyár Rt., Újpest, minden érdeklődőnek megküldi ingyen és bérmentve „Fertőtlenítés a gazdaságban“ című tanulságos füzetet.

Hol kapható mezőgazdasági munka?

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. földmivvelésügyi minisztérium) Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. szám, II. em. 207.) közlése szerint a következők keresnek mezőgazdasági munkást:

Munkáscsapatot:

Nemeskéri Kiss örökösök gazdasága (Göd, Pest vm.) 1929 március 15-től október 15-ig 20 I. oszt. és 2 II. oszt. summást, 40 pár aratót. Szerződni kíván december hóban. — Wolf Ferenc dr., (Budapest, V., Hollán-u. 14., I/18.) Zala vármegyei, pogányvárhegyi szőlőjébe 1929. évre 10 I. oszt. és 10 II. oszt. summást. — Fűvessy Imre (Kecskemét, Pénzügyi Palota), hat óra keres 10 summást és 10 pár aratót. — Havas Sándor és Varjas Gyula építészek (Budapest, II., Rókushegyi-ut 5.), 80—100 kubikos munkást.

Egyeseket:

Fűvessy Imre (Kecskemét, Pénzügyi Palota), 1929. évre nagycsaládu, munkabíró családtagokkal bíró egy juhászt, egy kanászt, egy gulyást és egy bolgár kertészt. — Rosenberg Dániel bérlő, (Finke, Borsód vm.), kettő konvenciós fejőst január 1-re. Szállítási költséget csak a vármegye területén belül térít meg. Évi bér: 14 hl. buza, 8 hl. rozs, 4 hl. árpa, 1200 öl tengeriföld, 100 öl kerti föld, 32 métermázsa szén, 2 méter fa, 1 szekér galy, napi 2 liter tej, 20 kg. só, 5 liter petróleum, 32 pengő, lakás és fejés után százalék. — Lichtenstein-bérgazdaság (Küngös, u. p. Csajág, Veszprém vm.), kettő konvenciós tehenes fejőst. — Podmaniczky Endre báró kertészete (Kelebia, Bács-Bodrog vm.), egy kertmunkást gyümölcsösbe és konyhakertbe. Évi fizetés: 8 mm. buza, 8 mm. rozs, 2 mm. árpa, napi egy liter tej, 40 pengő, 400 öl kertföld, 600 öl burgonyaföld, 1200 öl tengeri föld, lakás, tüzelés, sertés- és baromfitartás. — Csillag Vilmos (Nyársapát, Pest vm.), tiz holdas szőlőbe egy kis családu vincellért. Irásbeli ajánlatot kér. — Hoffmann Ede dr. (Nagynémetegyháza u. p. Bleske, Fejér vm.), a jövő gazdasági évben hat óra 35 I. és 40 II. osztályu summást, lehetőleg Borsód vagy Heves vármegyéből. — Rieger Lajos (Ócsa, Pest vm.), nagycsaládu tanyást, kocsist és Fordson-traktor kezelőt. — Balogh Béla (Seregélyes, Fejér vm.) Évi konvencióra az összes gazdasági gépekhez és patkoláshoz értő nő gépész-kovácsmestert. — Évi konvencióra és szántási prémiummal Cormick-traktorral való szántáshoz és javításhoz értő traktorost. — Malcomes Gyula báró (Csibrák, Tolna vm.), hat éves kocsist és 2 tehenest. Évi bér: 6 mm. buza, 10 mm. rozs, 1200 négyszögöl tengeri föld, 300 négyszögöl kert, napi egy liter tej, (tehenesnek napi két liter), 20 kg. só, 20 pengő készpénz, lakás, fűtés és koca legeltetése.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

December 16-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Alsónémedi. — Kirakodóvásár: Csepel, Szarvas.

December 17-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Fehérgyarmat, Gödöllő (bizonytalan), Kapuvár, Kisvárd, Kőszeg, Mezőkeresztes (bizonytalan), Miskolc, Mohács, Moson, Nemesdéd (sertésvásár bizonytalan), Sátoraljaujhely, Székesfehérvár, Tokaj, Vác. — Állatvásár: Martonvásár, Nagyvázsony, Pásztó. — Ló- és marhavásár: Tamási. — Kirakodóvásár: Ózd, Tatabánya.

December 18-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Balkány, Letenye (sertésvásár bizonytalan), Székesfehérvár. — Sertés- és kirakodóvásár: Borsódnádasd. — Kirakodóvásár: Martonvásár, Nagyvázsony, Pásztó, Sátoraljaujhely, Tamási.

December 19-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Berzence (sertésvásár bizonytalan), Csepreg, Zalaszentgrót (sertésvásár bizonytalan).

December 20-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Bodvaszilas, Sajtoskál (sertésvásár bizonytalan), Süttő, Szil.

TRÉFÁK

Takarékosság.

— Hé, taxi!
Parancsoljon nagyságos ur!
— Mennyiért visz a Keleti pályaudvarra?
— Nyolc pengőért nagyságos ur!
— Köszönöm, csak azt akartam tudni, mennyit takarítok meg, ha gyalog megyek.

(Beküldte Almásy Ferenc Püspökiről.)

Invitálás.

Két jó barát egy trafik előtt megáll, az egyik betér, míg a másik kint marad. Közben a kívül álló ur a barátjára célozva, nevetve beszél:

— Marhákat is kiszolgálunk?
A trafikos erre mosolyogva így válaszol:
— Csak tessék besétálni!

(Beküldte ifj. Siegl Ede Kiskunhalasról.)

Fogyókúra.

Koldus: Kérném szépen, egy szegény munkanélkülinek...
Öt nap óta nem ettem.

Háziasszony: Ne mondja? És mennyit fogyott? Ugyanis öt nap óta én is koplalok.

(Beküldte ifj. Kis Bagoly József Botykaról.)

A ló és a zab.

Egy embert a vámnál megállít a finánc.
— Mi van ebben a zsákban?
— Egy kis zab — felel az utas alig hallható hangon.
— Miért nem beszél hangosan? — rivall rá a bosszus finánc.
— Hogy meg ne hallja a lovam, mert különben hozzá sem szagol a szalmához.

(Beküldte Almásy Ferenc Püskiről.)

Gyerekszáj.

Pali: Mi a te apád?
Sanyi: Százados.
Peti: Ójjé! Az én apám ezredes.
Laci: Mit hencegtek? Az én apám — milliomos.

(Beküldte Molnár Gábor Tivadarról.)

Tűzkárbiztosítás.

— Asszony! — szól a eszmadia a feleségéhez, — már mi nek biztosítanám házamat a tűz ellen, mikor már tiz évig biztosítottam és mégsem volt nálam soha tűz.

(Beküldte Varga Lajos Solyból.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

T. B. I., Orosháza. Mindkét tréfa jó. Rejtvényeiből válogatunk. — N. I., Pálmonostora. Fogadja legőszintébb köszönetünket elismerő soraiért. Olvasóink becsülése és bizalma a mi legszebb jutalmunk. Kérjük, ajánlja lapunkat ismerősei körében. Rejtvényeiből és tréfáiból közlünk. — Ókéskei kiszagdák hitelszövegete. A kérés a legközelebbi jövőben teljesítjük. — Hű olvasó. Cs. P. Mindkettőre hamarosan sor kerül. „Uj Barázda“-naptárt legnagyobb sajnálatunkra nincs módunkban küldeni, mert azt az „Uj Barázda“ című napilap adja ki. Velük pedig már nem vagyunk összeköttetésben. A „Vasárnap“ naptára azonban bizonyosan ki fogja elégíteni az ön igényeit. — H. S., Jánoshalma. Kérését legközelebb teljesíteni fogjuk. Jókívánságait hasonlókkal viszonzozzuk. — M. K., Csikóstöttös. Válogatunk belőlük. — P. I., Bodroghalom. Tessék részletesebben megjelölni, milyen utleírásról van szó? Rejtvényeiből közlünk. — V. M., Dombegyház. Közlünk belőlük. — G. J., Gyuró. Nagyon jók. — Ifj. T. G., Tihany. Jó. Üdvözlétét hálással köszönjük és őszinte szívvel viszonzozzuk. — V. I. és V. K., Tiszasüly. Jók. — Ifj. B. L., Jászberény-Felsőmezőtanya. Közlünk belőlük. — N. A., Acsalag. Beküldött rejtvényét nem értjük. A megfejtését sem közölte. — B. K., Szabadhidvég. Közlünk belőlük. — Charles. Mindkét verse jó, közölni fogjuk. — Ifj. T. G., Tihany. „Hazatért hadifogoly“ című szép versét közölni fogjuk. — Cs. I., Dabronc. Köszönjük, hogy új előfizetőt szerzett lapunknak, reméljük, hogy az új barátunk is ép úgy meg lesz elégedve a „Vasárnap“-pal, mint Ön. A lapot az előfizető címére megindítottuk. — Ifj. Fodor János N. A küldött címre lapunkat megindítottuk. Fogadja köszönetünket előfizetőgyűjtő munkájáért. — Apáti György, Sz. Hálás köszönetünket küldjük, hogy megmaradt továbbra is a „Vasárnap“ mellett. Amit lapjában irt, valóság, mert a „Vasárnap“ és az „Uj Barázda“ már folyó évi május 15-ike óta külön-külön válalat kiadásában jelennek meg.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

ő et

(Beküldte Csontos József Balmazújvárosról.)

2. Pontrejtvény.

I . t . n . l . . . m . g . m . g . a . t

(Beküldte Vallyon Irmuska.)

3. Szó- és betűrejtvény.

Nem csunya VAGY szittyá testrészt (-r) sz gally

(Beküldte Vallyon Klári.)

4. Betű- és szórejtvény.

Lángol Palicsi lysoform nyit
(e=ó)

(Beküldte Vajda Ferenc Reziből.)

5. Betű- és szórejtvény.

R feketegyémánt Y

(Beküldte ifj. Siegl Ede Kiskunhalasról.)

6. Betű- és szórejtvény.

× **L N é é ródlí** $\frac{1}{ta}$
(é=e)

(Beküldte Paukovits Emília Jákról.)

7. Szórejtvény.

8. Pontrejtvény.

Sir O Sir

I . t . n . l . e . s . a . a . á .
n . p . z . r . e . z . ő . é . é .

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

(Beküldte idősb. Ságvári Ferenc Hegymagosról.)

9. Névrejtvény.

Aszód, Sárvár, Arad, Segesvár, Kolozsvár.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy vármegye székhelyét kapjuk.

(Beküldte Bajai János Mohácsról.)

10. Szórejtvény.

Eszter G G G G G

(Beküldte Polgár Lajos Magyarjencséről.)

11. Szórejtvény.

kereszténység et

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsszénájáról.)

12. Szórejtvény.

fekete sárga Ű

(Beküldte Sivák Ferenc Dobodétről.)

13. Verses számrejtvény.

- 9. 10. A borotva egyik fele, nagyon vigyázni kell vele.
- 2. 5. Ha rózsának helyet vájnak, feltétlenül így csinálnak.
- 10. 9. 11. Ez a legfontosabb kérdés, azt mondják rá, lassu égés.
- 2. 3. 4. 5. Ez egy férfinak a neve, gyakran találkozol vele.
- 6. 4. 5. 9. E szó, emlékezz csak rája, a törökök kápolnája.
- 2. 10. 6. 4. 5. Aki ilyen, azt már csak egy vágy izgatja: puha ágy.
- 6. 7. 5. 7. Ezt mondják a kisfiuknak, még mielőtt elalusznak.
- 8. 7. 1. 7. 8. 9. 5. Akik teszik ezt az utat, leveszik a kalapjukat.
- 1-11. Sok embernek ez kedvence, élvezete telik benne.

(Beküldte Rencsicsovszky József Debrétéről.)

14. Pontrejtvény.

N . n . s . z . s . k . i . l . e . f . g .

(Beküldte Szabó György Püspökszenterzsébetéről.)

15. Versesrejtvény.

Az első három betűmet
Boltokban lelheted,
Míg a másik két betűmet
Meg is nyergelheted.
Az egészet egybevéve,
Az ellenség segítsége.

(Beküldte F. Pócsik Lajos Kondórol.)

16. Pontrejtvény.

R . g . n . t . r . g . d . l

(Beküldte Őri Sándor Csánigról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő évi első számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tiz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 48-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Talány:

0 000
00 0 0
000 000
000 000
0 0 0 0
000 000

- 2. Szórejtvény: **Csak egy kislány van a világon.** 3. Szó- és betűrejtvény: **Keresztes háboru.** 4. Szórejtvény: **Fizessünk elő a Vasárnap-ra.** 5. Szórejtvény: **Szinjáték.** 6. Szórejtvény: **Rational.** 7. Szó- és betűrejtvény: **Fizika.** 8. Szórejtvény: **Baba.** 9. Pontrejtvény: **Ki mint vet, úgy arat.** 10. Névrejtvény: **Kaposvár.** 11. Szórejtvény: **Csikszereda.** 12. Pótlórejtvény: **Rákóczi Ferenc.** 13. Szórejtvény: **Záróra.** 14. Szórejtvény: **Sárbogárd.** 15. Pontrejtvény: **Ki korán kel, aranyat lel.**

Helyesen megfejtették: Török Ferenc, Fülöp József, Tóth Benedek István, Sztraka Ferenc, Csikós János, Sz. Balogh Lukács, ifj. Varga András, ifj. Borics László, Békefi László, Csire József, Tóth S. András, Vörös Lajos, Marton Károly, Vörös Vince, Hajdu József, Salamon Vendel, Csontos József, Gere Piroska, Balogh Esztike, Várkonyi István, Valtér Mariska, Sántha Aladár, Berecz István, Fésüs Mariska, ifj. Siegl Ede, Papp István, Bicsánszky György, Peták Vilmos, Szabó Miklós, Gachal Annuska, Bogdán János, Inczedy Mária, ifj. Tóth István, Vallyon Irmuska, Vallyon Klárika, ifj. Nyaka Gyula, ifj. Sautek Imre, Karcagi Nemzeti Olvasókör.

Jutalomkönyvet nyertek: **Bogdán János (Balatonederics), Papp István (Bodroghalom), Marton Károly (Csikostöttös), Csire József (Homokszentgyörgy) és Sántha Aladár (Tiszakarád).**

A 49. számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő heti számunkban közöljük.

Hosszulejártu törlesztéses kölcsönöket

folyósítatunk 35 évre legalacsonyabb kamat, 100 százalékos kifizetés mellett. A kölcsön stornódíj nélkül bármikor visszafizethető. Kamat- és tőketörlesztés félévenként utólag fizetendő. Bekebelezési bélyeg és- illetékmentes.

Költségelőleget nem fogadunk el.

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat

Budapest, V., Lipót-körut 10 (Tulajdonosok: Okányi és Irmiler okleveles gazdák)

Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: hiteles telekkönyvi kivonat és hiteles kataszteri birtokiv. Tanácsot adunk minden gazdasági vonatkozású ügyben.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(30. folytatás.)

Negyedórával később a gépmadár a magasba emelkedett és visszarepült Bobby Mond házához. Az öreg Bobby megcsóválta a fejét, amikor arról értesült, hogy neki most már el kell hagynia ezt a vidéket, amelyet annyira megszokott már az évek hosszú sora alatt. Szaporán füstölögtette a pipáját s nem lehetett tudni, hogy a füsttől, vagy valami mástól nedvesedett-e meg a szeme? Mert könnyezett az öreg Bobby, úgy szipákolt, mint egy gyermek...

Azután csak annyit mondott csöndesen:

— Hát ha a leányom kiröpül a fészekből, akkor én is utána megyek... Sok ugy sincs már hátra az életemből...

Sóhajtott egyet s kiment a ház elé és sokáig elnézte a fekete sziklák gigászi tömegét. Belemeredt a messzeségbe, ahol erdők kusztak fel a hegyoldalakon, elmerengett a fehér felhőcskéken, amelyek ezüstösen csillogva szálltak nyugat felé, az Óceán felé, ezüstösen és könnyedén, mint az álmodozó gondolat.

Amíg az öreg az ifjusága emlékeit temetgette, addig a többiek ujjongva elevenítették fel a harc jeleneteit. Általános volt az öröm, — csak Zentay nem vett részt benne. Elvonulva a fészerbe, fáradt mosolygással leült a futószekeret tengelyrudjára és tenyerébe hajtva fejét, csak bámult, bámult a homályos sarkba.

Csak arra riadt fel, hogy lépteket hallott. Felemelte a fejét s Osbornet látta maga előtt Pamelával és Haiggal. A milliomos öröme még most sem csillapodott le. Nagy melegséggel szorította meg a magyar fiu kezét, azután ezt kérdezte:

— Hogyan hálálhatnám meg szolgálatait? Mr. Zentay, kívánjon bármit, kezemet adom rá, hogy teljesitem...

A magyar fiu felvetette a tekintetét és keményen a milliomos szeme közé nézett.

— Teljesíti? — kérdezte tompán.

— A szavamat adom.

— Akkor arra kérem, tegye lehetővé, hogy itt marad-hassak. Talán hasznomat vesznek itt s nekem nagyon jó lesz ez a csendesség és elhagyatottság...

Osborne megtántorodott.

— Mit kíván?! — kiáltotta megrökönyödve. — El akar temetkezni itt a vadonban?

— Engedje meg, Mr. Osborne, hogy ne nyilatkozzam azokról az okokról, amelyek arra készítetnek, hogy a magányosság után sóvárogjak...

— De gondolja meg! — lelkenedett Osborne. — Szörnyűség, amit tenni akar! Eltemetkezni ide, a fekete sziklák közé! Gondolja meg!

— Mr. Osborne, ön megígérte, hogy teljesíti a kérésemet.

— De én nem gondoltam ilyesmire! Azt hittem, hogy józanabban gondolkodik... Ön még fiatalember, nem ítélné magát halálra!

Nagyot fújt, megtörülte homlokát, azután a zsebébe nyúlt s egy füzetet huzott ki. Néhány sort írt az egyik lapra, majd kitépte s Zentay felé nyújtotta.

— Látja, én így gondoltam... Fogadja el... ezzel megszerezheti az élet örömeit...

A magyar fiu rápillantott a sárgás papirosra. Tízezer dollárról kiállított csekk volt...

Fellángoló szemmel nézte a hatalmas számot, a vér előntötte az arcát, a halántékán kidagadtak az erek... Ugy látszott, rettentő kiáltásban tör ki. De uralkodott magán. Az ajkába harapott, azután lassu mozdulattal kettétépte a csekket.

Az összeszorított ajka szélén fanyar mosoly rángott végig.

— Mr. Osborne, — szólalt meg különös, tompa hangon, amelyből ki lehetett érezni a rettentő erőfeszítéssel visszafojtott indulatot — ha még nem tudta, vegye tudomásul, hogy amit Zentay László egy hölgy védelmében tett, azért nem lehet megfizetni...

A milliomos elhalványodott. Érezte, hogy tapintatlanságot követett el. Mentegetőzni akart, de ekkor előlépett Haig. Nagyon komoly volt az arca.

— Phil, — mondta szelid szemrehányással — te nem ismered Zentayt... és ebben én is hibás vagyok... Ő nem a gyár pilótája, ő az én barátom... Magyar tiszt volt, a levegőben harcolta végig a háborút... Értsd meg, te nem fizetheted meg őt, nem fizetheted meg... Dollárral semmiesetre sem...

Osborne arcába visszatért a vér. Restelkedve nyujtotta kezét Zentay felé.

— Bocsásson meg, Mr. Zentay, — kérte nagy melegséggel — tévedtem, de vegye tekintetbe, hogy félreismerttem... Honnan is tudhattam volna, hogy kicsoda ön? Azt hittem, hogy a gyár egyik alkalmazottja... De hát mire volt jó ez a komédia?

— Az ügy érdekében így kellett eljárunk, — felelte a magyar fiu helyett a rendőrfőnök. — Mi tudniillik már Newyorkban tudtuk, hogy ez a Wilkinson istentelen gazfickó...

— Ti tudtátok? — horkant fel a milliomos.

— Mind a ketten tudtuk. S ezért kellett Mr. Zentayt magammal hoznom... Természetesen vigyázni kellett arra, hogy Wilkinson meg ne sejtse, hogy mi ketten ismerői vagyunk az ő bandita lelkének... Így lett Mr. Zentayból egyszerű pilóta, akire Wilkinson nem gyanakodhatott...

— Bocsásson meg! — kiáltotta Osborne. — Boldogtalanná tesz, ha nem fogadja el a kezemet.

A magyar fiu elmosolyodott.

— Örömmel szorítom meg a kezét, Mr. Osborne.

Acélos ujjai átfogták a milliomos kezét.

— Most pedig remélem, hogy nem tagadja meg a kérésem teljesítését.

— Hát még mindig ragaszkodik ahhoz a szörnyű kívánsághoz?

Zentay bólintott.

Osborne egészen lesujtva, már-már felemelte a kezét, hogy a magyar fiu felé nyujtsa, jelezve, hogy teljesíti kívánságát. Am ebben a pillanatban hirtelen közöttük ter-

Tudja azt már minden tevé, olcsó husnak hig a leve
Mi tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig Schvarcz.

LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-, KÖT-SZERLÁDÁK, SZÁRNYSZIVATTYÚK, TÖMLŐK, CSÖVEK, ARMATURÁK minden üzemszükségleti cikk

VERMOREL - PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

Schvarcz József és Tsa Budapest
Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)
(Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.)

mett Pamela. Riadtság lobogott a szemében, törékeny teste remegett.

— Még ne, papa... még ne, — kiáltá, — lefogva atyja kezét.

Megfordult és a magyar fiu szeme közé nézett:

— Mr. Zentay, — kérdezte halkán s remegve — ha én kérem, hogy változtassa meg a kivánságát... akkor... akkor...

Alig tudta elrebegni ezeket a szavakat is. A magyar fiu állta a tekintetét.

— Ha ön kéri?... — mondta lassan. — Szeszélyből?

Pamela arca pirosodni kezdett s lehajtotta a fejét.

— S ha nem szeszélyből kérem? — suttogta alig hallhatóan.

Valami meglegyintette a magyar fiut. Édes simogatást érzett a szívében. A vére zugni kezdett...

— Akkor hát... miért? Miért? Miért? — kérdezte sürgetőleg, lázas hangon.

Pamela reszketett, mint egy madárka. Egy lépéssel közelebb jött Zentayhoz s lassan, szégyenkezve ráemelte a szemét.

— Azt akarom, hogy mindig mellettem legyen... — lehelte lángoló arccal.

Zentay azt hitte, hogy megpattan a szíve.

— Mindig?... — Mindig?... — dadogta elfulva s megragadta a leány kezét.

Pamela nem szólt semmit, csak meghajtotta a fejét. Rá, a magyar fiu mellére... Az pedig boldog, mély sóhajással ölelte magához a leányt s amikor a szemébe nézett, kiolvasta belőle a választ:

— Mindhalálig...

Két lángoló szempár ölelkezett össze, két forró, szomjas száj hajolt egymáshoz.

Ebben a pillanatban Haig megérintette Osborne karját.

— Öreg Phil, — sugta a fülébe — ez már nem nekünk való látvány! Forduljunk meg, legyünk tapintatosak...

A milliomos megértően engedelmeskedett. Olyan furcsa érzése volt... dalolni szeretett volna...

— Te, öreg Jimmy, — sugta oda barátjának — nem tudom, mi van velem?! Bizonyisten dalolni fogok... Mi lehet ez?

Haig megölelte barátját.

— Öreg Phil, — sugta vissza — ez az apa boldogsága, az apáé, aki boldognak látja a leányát.

Osborne felkacagott s kitárta a két karját. Elbámult egy pillanatra a kék égen, azután türelmetlenül hátraszólt:

— Gyerekek, ne legyetek olyan telhetetlenek... Engedjétek már, hogy én is megölelhesselek benneteket...

Megfordult és sugárzó arccal vont a szívére a két madarat: az erős sast és a pihegő fehér galambot...

Jim Haig pedig megelégedett mosolygással nézett rájuk, azután előszedte a pipáját.

(Vége.)

termézsáncént. — *Határidőpiac:* Buza márciusra 25.96—25.98, májusra 26.76—26.78. — Rózsa márciusra 24.72—24.74, májusra 25.28—25.30. — Tengeri májusra 28.36—28.38, júliusra 28.50—28.52 pengő métermézsáncént.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—56, duplanullás finom tészta 42—46, nullás 42—44, kettős főzöliszt 40—43, négyes kenyérliszt 38—40, hatos 35—38, nullás rozsliszt 43—44 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért 100 kg-ként minőség szerint: Bab, fehér 80—82, bab, tarka 61—63, bab, fürj 71—74, baltacimmag 60—64, borsó, Viktória 45—55, bükköny, tavaszi 35—37, csillagfürt 24—26, fehérhere 165—185, kendermag 46—50, köles, fehér 41—43, köles, vörös 29—31, lenmag 47—50, lóbab 34—36, lóheremag arankatartalom és minőség szerint 160—175, lucernamag arankatartalom és minőség szerint 140—150, mák, étkezési célokra 120—122, muharmag 56—58, mustármag 47—50, nyulszapukamag 140—150, pohánkamag 26—28 pengő.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 24.50, buzakonkoly 20.50, buza-korpa 19.50, buzatakarmányliszt 23.25—23.50, gabonamoslák szárítva 29, konkolydara 22.50, lenmagpogácsa 31, napraforgópogácsa 29.50, repcepogácsa 25.50, répaszelet, szárított 18—18.50, rozskonkoly 20.50, rozskorpa 19.75, rozstakarmányliszt 23.50, szójababpogácsaliszt 36, tőkmagpogácsa 31 pengő métermézsáncént.

Burgonya. (Nagybani árak.) Fíznek a feladóállomásokon nyári rózsa-burgonyáért 18—19, őszi rózsa-burgonyáért 13, Ella-burgonyáért 10—10.50, étkezési Wohltmann-burgonyáért 7, étkezési Krüger-burgonyáért 7—7.40 pengőt. Ipari burgonyában a kereslet és kínálat minímális volt, egy pár kötés jött létre mézsáncént 6 pengő körüli árrban feladóállomásokon.

Takarmányvásár. Réti széna elsőrendű 6 15.50—18, réti széna másodrendű 6 12—15, réti széna harmadrendű, csomagolásra 6—11, muharszéna 18—19.50, lucernaszéna 19—21, takarmányrépa 5, alomszalma másodrendű 3.80—4.50, zsupszalma 4.50—5 pengő métermézsáncént.

Szurómarhavásár. Élő borjúk, belföldi szopós elsőrendű 1.45—1.56, kivételesen 1.58, másodrendű 1.26—1.40 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Tenyészmárhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 92—96, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 92—98, 1½—2 éves üszök 1—105, 1½—2 éves tinók 92—96, friss fejős fiatal tehén 135—140 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb minőségű 90—110, közép 72—88, gyengébb 50—70; bika, legjobb minőségű 90—98, középminőségű 80—88, gyengébb 64—78; tehén, legjobb minőségű 88—108, középminőségű 64—86, gyengébb 38—62; bivaly 50—55; növendék 50—100; kicsontozni való marha 24—38 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 118—142, közepes 150—162, nehéz 162—166 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: csikó 20—65, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 275—400, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 200—375, számár 40—55, öszvér 65—120, alárendelt minőségű lovak 18—200, vágólovak 18—140 pengő darabonként.

Gyapju. Az üzletmenet az elmúlt héten csendes volt, csupán mintegy 15 ezer kilogramm gyapju cserélt gazdát. Uradalmi gyapjuért 2.80—3 pengőt fizettek kilogrammonként. Az irányzat a belföldön, valamint a külföldön szilárd.

Husvásár. *Marhahus a nyílt piacokon:* Vesepecsenye, tisztított 400—600, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 200—300, fartő, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—300, gulyásnak való 100—220 fillér kilogrammonként. — *Borjúhús:* felszeletelt comb 360—480, sütni való 200—360, pörköltnek való 160—240 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhús:* Juhcomb 149—240, gerinc, lapocka 120—180, pörköltnek való 90—160, bárányhús, hátulja 240—360, eleje 220—280 fillér kilogrammonként. — *Sertéshús:* Friss karaj 220—320, friss comb, tarja, lapocka 200—240, friss oldalas 200—240, kocsonyának való 80—160, vese velővel 200—300, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—400, vidéki 280—320, olvasztani való szalonna 190—230, sózott kenyérszalonna 220—280, füstölt 220—280, hárj 220—246, zsiros tepertő 220—280, helybeli sertéshús 220—248 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—450, csirke 120—300, kappan 400—600, ruca 240—900, lud 600—1600, pulyka 350—600 fillér darabonként. — *Leölt állatok:* Tyúk 220—280, csirke 200—380, hizott ruca 200—260, sovány 180—200, hizott lud 220—260, sovány 180—200, hizott pulyka 220—260, sovány 160—200, ludmáj 500—1200, ludzsír és hárj 280—400, ludaprólék 140—200 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 17—19, főzőtojás 14—17, eített tojás 14—17 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul bőrben darabonként 350—600, fácán darabja 300—350, fogoly darabja 200—220 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 500—900, csuka 240—300, ponty 200—300, kárász 120—200, compó 200—250, apró kevert hal 160—180 fillér kilogrammonként. — *Rák.* Folyami rák 14—60 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 40—44, lefölözött 14—20, yoghurt 100—136, tejszín 350—400, tejföl 180—220 fillér literenként; centrifugált teavaj tömbben 540—580, 10 dkg-os csomagolásban 580—700, főzővaj 440—500, szedett vidéki vaj 440—500, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 60—80, juhturó 340—360,

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak december hó 10-én.

Gabonatüzsdé. Készárúpiac: Buza tiszavidéki 77 kg-os 25.00—25.15, 78 kg-os 25.25—25.40, 79 kg-os 25.50—25.60, 80 kg-os 25.60—25.70, felsőtiszai 77 kg-os 24.90—25.05, 78 kg-os 25.15—25.30, 79 kg-os 25.35—25.45, 80 kg-os 25.45—25.55, fejmegyei, bácskai, dunántúli és pestvidéki 77 kg-os 24.75—24.90, 78 kg-os 25.00—25.15, 79 kg-os 25.25—25.35, 80 kg-os 25.35—25.45. — Rózsa pestvidéki 22.90—23.10, más 22.90—23.10. — Árpa elsőrendű 25.35—25.70, közép 25.10—25.40, sörárpa félv. 27.00—28.00, egyéb 26.50—27.00. — Köles 26.00—26.50. — Répce 45.50—46.50. — Zab elsőrendű 25.50—25.90, közép 25.15—25.50. — Tengeri tiszai új 26.20—26.30, egyéb 24.90—25.15, ótengeri 30.75—31.25. — Korpa 18.25—18.50 mé-

keverttúró 240—320, lipői turó 300—360, hazai ementáli sajt 540—640, hazai grói sajt 480—560, hazai trappista 300—420 fillér kilogrammonként.

Szárzafőzelék és szárzészta. A nyílt piacokon: Lenese 80—140, hántolt egész borsó 120—150, feles 80—130, fehér aprószemű bab 80—110, nagyszemű 90—140, színes 90—120, finom árpakása 90—120, durva 60—90, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 20—40, petrezselyem 20—40, zeller, zöldjével darabja 6—20, zeller kilogrammja 30—60, kalarábé zöldjével darabja 6—16, őszifajta kalarábé kilogrammja 30—40, kevert zöldség 20—40, makói vöröshagyma 24—28, közönséges vöröshagyma 20—24, fokhagyma 40—80, cékla 20—40, savanyított fehér répa 50—60, fejeskáposzta 16—26, savanyított káposzta 40—58, kelkáposzta 26—50, kelbimbó 120—160, vöröskáposzta 30—50 fillér kilogrammja, hazai fejessaláta darabja 8—16, fodrossaláta 20—24, torma 240—320, rózsaburgonya 20—28, közönséges 12—22, kifli 30—40, tömör csipkegomba 350—700, szárított gomba 2000—2400, fekete retek 20—40, hónapos retek csomója 10—20, ecetes ugorka 150—200, vizes 100—150, savanyított zöldpaprika 120—200, gyalult főzöttök 60—80, süttők 12—30, sóska 60—80, tisztított paraj 30—45, gyökeres 20—30 fillér kilogrammonként, főzött paradicsom literje 100—120 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 80—200, közönséges 40—100, nemes fajkörte 80—200, közönséges 60—100, hazai aszaltszilva 100—180, szilvaiz 130—180, gyümölcsiz 150—360, csipkeiz 60—100, hazai naspolya 80—100, közönséges szőlő 50—80, télire elrett szőlő 140—240, nagy papírhéjú dió 160—200, keményhéjú 100—150, dióbél 440—600, héjazott mandula 600—800, keményhéjú 80—120, gesztenye 50—80 fillér kilogrammonként.

Paprikapiac. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika füzereként 8—10, édesnemes paprika kg-ként 4.25—5, félédes paprika kg-ként 3.20—3.60, elsőrendű paprika kg-ként 2.50—2.90, másodrendű paprika kg-ként 0.90—1.20, harmadrendű paprika kg-ként 0.40—0.70 pengő. Kalocsán: Édesnemespaprika kg-ként 3.70—4, rózsapaprika kg-ként 2.70—3, másodrendű paprika kg-ként 1.20—1.80, harmadrendű paprika kg-ként 0.60—0.80, csövespaprika kg-ként 2.20 pengő.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemespaprika 640—720, félédes, gulyás 460—600, rózsapaprika 350—520, erős 240—350, kereskedelmi 200—250, kék mák 150—180, közönséges 120, pergetett méz 220—260, házi színezappan 140—180, közönséges háziszappan 96—130 fillér kilogrammonként.

Barpiac. Alföldön a kistermelők igen élénken kínálnak alacsony-

foku, főleg kadarka borokat, amelyekből nagyobb mennyiségek is kerültek eladásra. A 8.5—10.5 Malligand-foku tételek ára 1.80—2.50 pengő. Jobb, 11 Malligand-foku urasági tételek iránt élénk a kereslet és ezeknek az ára emelkedik. Ilyen áruért 3—3.50, magasabb foku áruért pedig 3.50—3.80 pengőt fizetnek, különösen jóminőségű borokért még ennél többet is. Az árak Malligand- és hektoliterfokuként értendők seprővel együtt, esetleg fejteve, a termelőállomáson.

Szesz és szeszitalok. Az Országos Szeszértékesítő Rt. legutóbbi végrehajtóbizottsági ülésében az összes szeszáraknak változatlan jegyzését határozta el. A gyümölcspálinkaüzletben főleg törkölyben volt élénk a forgalom, de a többi gyümölcspálinkafélékben is állandóan jó volt a vételkedv. Jegyeztetik ujtörköly 3.80—4 pengőig, új nyári szilvórium 4.80—5 pengőig, kékáru 6—6.20 pengőig, borpárlat új 4.80—5 pengőig, 6 áru minőségek szerint 6—6.20 pengőig, a termelőállomáson, 10.000 literfokuként.

Fapiac. Fenyőfa változatlan árak mellett teljesen üzletellen. Keményfában a napokban több nagyobb üzlet jött létre. Az erdőbirtokosokkal való forgalomban kereskedelmi minőségű tölgyfűrészrönk 40—48, jóminőségű tölgyrönk 50—65, furnérrönk 80—120, bükkrönk 28—35, hámozásra alkalmas 38—46 pengő köbméterenként a feladóállomáson. Tüzifa kereslete javult. Belföldi száraz bükkhasáb az állomás fekvése szerint 225—255, erdélyi áru 230—256 pengő, szlovenszki tüzifa 1250—1650 cseh korona, jugoszláv áru 2300—2550 dinár vagononként a magyar határállomáson. Retortafaszén változatlanul 830 pengő vagononként a határállomáson.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára december hó 10-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárjelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többre kerül egy darab: Angol font 27.80 (27.95), dollár 5.70 (5.72), hollandi forint 2.29 (2.30), német márka 1.36 (1.37), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab: Cseh korona 16.94 (17.02), francia frank 22.49 (22.60), lengyel zloty 64.10 (64.40), román lei 3.39 (3.49), szerb dinár 10 (10), olasz lira 29.30 (30.10), osztrák schilling 80.45 (80.80) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Arany huszkoronás 23.00 (23.20), ezüst egykoronás 0.43 (0.44), forintos 1.16 (1.17), ötkoronás 2.28 (2.30) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egerirtó
„RATINOL“

sváb, rusznai-, csótány-
irtószer,

biztos hatású irtószer, gyökere-
sen irt. Más állatra
emberre ártalmatlan. Napj árban utánvétellel szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

Prospektus ingyen

Szakorvosi

-rendelő vér- és nemi-
betegek részére. Ezüst
salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII. Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

A „Vasárnap“
a falusi gazdák lapja.

Mravkó József utóda
Gyurusz György

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, Károly-körút 22

(Röser-bazár udvarban.)

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. ELAD: elsőrendű gyártmányú golyós, sörtes, ismétlő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörtes töltények, löszerek.

A „Baromfitömő készülék“ -kel

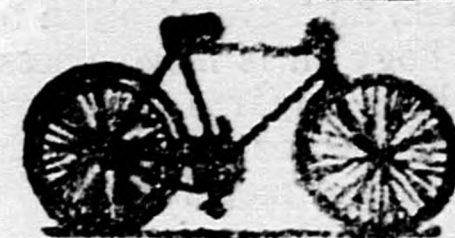
egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs fölfázás, derékfájás és kézisebezés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérült.

Kérjen. árjegyzéket.

Cim

Kugler Sándor,
Makó.

A világot 33 év óta uraló eredeti angol THE CHAMPION

kerékpárokat és Central Bobbin sülyesztős varrógépeket havi 20—24 P részletre, kerékpáralkatrészeket nyereg-lánc, pedálokat nagyban gyári

áron szállítunk. — Külső gummi 65) pengőtől, belső gummi 2-10 P-től. LANG JÁKAB és FIA kerékpár-nagykereskedők, Budapest, József-körút 41 Gyermekkerékpárok 1-30 P-től. — 1000 képes árjegyzék ingyen.

Ekék, ekealkatrészek,
boronák, kapálókék, fűkaszálók

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gözcséplőkészletek, szecskavágók, repavágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági gépezetáruháznál
szerezhetők be legjutányosabban.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és diszmuáruosztályánál.